

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Ob petindvajsetletnici neoslavizma

Meseca julija 1908., tedaj ravno pred 25 leti, se je vršil v Pragi shod delegatov slovanskih narodov. Shod je imel nalogo, položiti temelj novemu slovanskemu pokretu, čigar glavni iniciator je bil dr. Karel Kramář. Ni bil to prvi vse-slovanski shod. Še šestdeset let poprej, v burnem revolucionarnem letu 1848., so se na zgodovinskih praških tleh sestali zastopniki slovanskih narodov k prve-mu slovanskemu shodu. Toda takrat je bila ideja slovanskega preveč abstraktna in stiki med posameznimi slovanskimi plemeni so bili prerahli, da bi se bili mogli pokazati konkretni uspehi. Nemirna doba meščanske revolucije tudi ni bila pravi čas za smoteno razmišljanje in v posvetovanja o načrtih za bodočnost, o programu in taktiki. Prvi slovanski shod je bil predčasno zaključen in delegati so se razšli praznih rok. Vendar je seme, zasejano v »pomlad naroda«, vzkliko in slovanska misel je ostala živa, ako se tudi ni izražala in udeleževala na zunaj.

Naslednjih šestdeset let je bilo polno važnih zgodovinskih dogodkov, ki so v temelju spremenili staro Evropo, le za Slovane se situacija ni spremenila. Večina slovanskih plemen je bila še vedno brez narodne svobode, brez svoje lastne državnosti in primorana z vsemi silami hraniti svojo zemljo, svoj jezik in svoje pravice pred tujim pritiskom in pred nasilnim raznarodovanjem. Vendar dolga vrsta let ni šla mimo slovanskih narodov brez sledu. Politično življenje, ki se sledilo revolucionarnemu letu, je dalo Slovanom izkušnje, ki so vodile do spoznanja, da imajo važne skupne interese, za katere se morajo skupno boriti.

Ideja slovanske vzajemnosti je pridirala polagoma, toda stalno. Imela je mnogo sovražnikov, ki so jo napačno razumevali, še bolj pa zavestno skušali diskreditirati kot imperialistično, obstoječemu meddržavnemu redu nevarno. Naravnemu pojavu, da so manjši slovanski narodi gledali na močnejši, v lastni državi organizirani ruski narod kot na svojega vodnika in zaščitnika, so skušali tuji, pred vsem germanski oblastniki vtisniti pečat političnega panrusizma. Označevali in preganjali so slovanske stremeljenja kot veleizdajniške ali vsaj protidržavne pojave. Toda persekucije in zatiranja niso mogla zadušiti slovanske misli, ki je vedno globlje poganjala svoje korenine in dobivala od leta do leta bolj konkretne oblike.

V letu 1907. so se pričela posvetovanja avstrijskih slovanskih parlamentarcev, ki so imela namen pripravljati podlago za vseslovansko organizacijo. Duša gibanja je bil dr. Kramář, pridružil so se mu pa zastopniki vseh avstrijskih Slovanov. Tako je nastal pokret, ki je znan pod imenom neoslavizma. To ni bila več ona stara slovanska ideologija, ki je tavalja po zraku. Bilo je prizadevanje, najti življenjske oblike, v katerih naj dobi slovanska vzajemnost realen izraz in preide od besed k resnemu, praktičnemu delu. Glasniki neoslavizma so se zavedali, da so glavna ovira za izvedbo slovanskega programa medsebojni spori, pred vsem rusko-poljski spor. Te medsebojne spore je bilo moč premostiti le, ako pristanejo vsi slovanski narodi na priznanje medsebojne ravnopravnosti in pravice do obstoja in polnega razvoja.

Dunajskim posvetovanjem je spomlad leta 1908. sledilo potovanje slovanskih zastopnikov v Rusijo, kjer so se končno zedinili tudi ruski in poljski zastopniki na posvečevanju pri skupni misli. Takratni ruski ministrski predsednik Stolipin je sprejel idejo neoslavizma in je priznal potrebo skupnih posvetovanj in skupne akcije. Na ruski strani se je priznala važnost rešitve poljskega vprašanja kot bistvenega dela skupnega slovanskega vprašanja. Tako so bili doseženi načelni predpogoji za slovanski shod, ki se je vršil še istega leta v Pragi.

Kljub kratkemu času, ki je komaj zadostal za najnujnejše priprave, je bila udeležba na praškem shodu nenavadno velika. Zastopniki so bili vsi slovanski narodi, izvenjski Poljake iz Nemčije, Lužiške Srbe in Slovence iz Madžarske, ki se zaradi težkega položaja v svojih državah niso mogli izpostavljati kot udeleženci gibanja za slovansko skupnost. V svojem pozdravnem govoru je naglašal dr. Kramář: »Enakost vseh slovanskih narodov, svoboda vsakega izmed njih in resnično bratstvo v delanju, ne le v besedah — ta velika načela Slovanstva, proglašena pred 60 leti, so sedaj vodilne ideje v bridkem trpljenju ožrogaenega Slovanstva. Naš shod bo izvršil veliko delo, ako se bo posreči v srcih vseh Slovanov ojačiti zavest, da moremo Slovani le s svobodo, medsebojno enakostjo in bratsko solidarnostjo izpolniti svoje veliko poslanstvo v zgodovini človeštva. Mi nosimo svetu mir in ljubezen. Mi se hočemo širiti kot ena velika celota, spojena s skupnimi kulturnimi interesi, da ne bomo razdeljeni in nesložni drug za drugim padali pod

Danes bo podpisan pakt štiri h

De Jovenel napoveduje pričetek nove politike v Evropi — Pomen misije turškega zunanjega ministra v Rimu

Rim, 14. julija. s. Uradno poročajo, da bo jutri opoldne v palači Venezia podpisan pakt štiri h. Poslaniki Francije, Anglije in Nemčije so že dobili pooblastila od svojih vlad za podpis. Avstrijsko-madžarsko

Rim, 14. julija. AA. Na današnji praznični francoski praznik de Jovenel podaril, kolikšne mednarodne važnosti bo jutrišnji podpis pakta štiri h. Sedaj se obnovlja med Francijo in Italijo prijateljstvo. Doba nesporazumov je zaključena. Čestital je Mussoliniju, Daldierju in Boncourju k uspehu. Nato je navezal na Daladierjevo izjavo, da ta pakt ne pomeni zaključka, temveč začetek nove politike, kajti od jutri prične teči doba desetih let miru, ki ga vesele poklanja Evropi pod skupno odgovornostjo. Poslanik de Jovenel upa, da bo ta desetletna doba rodila pogodbe za mir sveta, o finančnih in gospodarskih stiskah pa je priznal, da obstojajo še mnoge zapreke za sporazume. Ni vseeno, ali razpravljamo o gospodarskih vprašanjih, oziraje se pri tem na negotovost bližnje in daljnje bodočnosti, ali pa se pogajamo z resno voljo do pozitivnega sporazuma.

„Latinski pakt dveh“

Pariz, 14. julija. s. Zunanji minister Paul Boncour je včeraj glede na bližnji podpis pakta štiri h podal na seji ministrskega sveta zelo optimistične in zanimive izjave o ponehanju napetosti med Francijo in Italijo. Kakor poroča »Petit Journal«, je pri

tem govoril o »latinskem paktu dveh«. Po tem sporazumu so »iritirajoči problemi« dobili popolnoma drug značaj. Predvsem so se sporazumeli glede vprašanja priključitve Avstrije k Nemčiji. Boncour je pri tem baje dobil zagotovilo, da Italija v tem vprašanju ne zavzema nobenega stališča, ki bi moglo motiti Francijo. Na drugi strani je tudi Francija zagotovila Mussoliniju, da more vedno računati na njeno pomoč, da se prepreči, da bi Nemčija s priključitvijo Avstrije postala neposredni sosed Italije. Zaradi tega ima Francija sedaj gotovost, da Italija ne bo storila ničesar, kar bi moglo spraviti Francijo napram Jugoslaviji in drugim državam Male antante v kočljiv položaj. Viden izraz je novo francosko-italijansko sodelovanje dobilo na londonski svetovni gospodarski konferenci, kjer sta obe državi ramo ob ramo z uspehom branili zlati standard.

Za londonskim sredozemski pakt

Rim, 14. julija. d. Reakcija, ki jo je izzvala v Italijo sklenitev londonske konvencije o nenapadanju, na katero je pristala poleg drugih tudi italijanska prijateljica Turčija, prihaja sedaj vedno bolj do izraza. V Rimu so sprožili silno diplomatsko akcijo, ker so se ustrašili, da bi jim v bližnjem Levantu zmanjkalo tal neke za njihovo prestižno sredozemsko politiko, marveč tudi za njihov vpliv na Balkanu, pri čemer jim je bilo turško prijateljstvo doslej v trdno oporo. Kakor smo poročali, napovedujejo rimski politični krogi konvencijo o nenapadanju držav v vzhodnem sredozemskem bazenu.

V izjavi zastopniku lista »Giornale d'Ita-

lia« pravi turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej med drugim:

»Italijansko-turška prijateljska pogodba ni nikak nov pakt. Ta pogodba traja že šest let in je prenesla že vse preizkušnje. Zaradi tega se kaže to prijateljstvo vedno bolj živo in konsolidirano. Spričo tega morem le reči, da z gotovostjo računam na njegovo prihodnost. Italijansko-turška pogodba ni bila taka, da bi ustvarjala bloke in nasprotujoče si fronte, pa tudi ni bila naperjena proti skupinam drugim držav, marveč je njen značaj ta, da dovoljuje vsaki izmed obeh držav razvijati svojo politiko v katerokoli smer, če je potrebno, da si pridobita nove prijatelje. Zato je ta pogodba instrument pozitivnega miru v sredozemskem bazenu in v Evropi. Pogodba se krije tudi z realnimi interesi obeh narodov, kar so pokazali tudi razgovori poslednjih dni z ministrskim predsednikom Mussolinijem.

V tem trenutku so posebne važnosti gospodarski odnosi med obema narodoma. Zaradi tega smo jih ponovno podrobno proučili. Sedanji sistem, ki jih urejuje, ne odgovarja vsem možnostim gospodarskega dominija, čeprav je prispeval k razvoju prometa med Italijo in Turčijo. Sedaj moramo postaviti odnose med obema državama na širšo podlago. Morda bo ta podlaga le začasna značaja in se bo z evolucijo gospodarskih prilik na svetu lahko še izpremenila. V ta namen pa se bosta sestali italijanska in turška delegacija v Londonu, nadaljnji razgovori pa se bodo vršili v Ankari. V vsakem primeru bo gotovo prišlo kmalu do pozitivnih rezultatov praktičnega značaja.

Problem italijansko-turških odnosov izpolnjuje brez vsakršne izjeme vsa vprašanja turške zunanje politike. Geografski po-

ložaj, ki je bistven za orientacijo zunanje politike, je pri obeh državah sličen. Obe sta sredozemski polotoki. Tretji tak polotok v vzhodnem Sredozemskem morju je Grčija. Prav zaradi tega ima tudi ta država slične interese kakor Italija in Turčija. Ta položaj ustvarja osnovo za solidarnost italijanske in turške zunanje politike v vzhodnem predelu Sredozemskega morja, ki igra tako veliko vlogo v evropski politiki. Tu moramo precizirati, da so glavni turški interesi sredozemski, balkanski in deloma azijski. Zato se turška zunanja politika razvija v treh smereh napram sredozemski Evropi, napram Balkanu in napram azijskim sosedom Rusiji, Siriji, Iraku, Perziji in Afganistanu. Turška balkanska politika pa se ne da ločiti od njene sredozemske, oba problema sta za Turčijo ne-odločljivo zvezana. Turška zunanja politika sloni zaradi tega za enkrat na treh osnovnih prijateljskih pogodbah, na pogodbi s Italijo, z Grčijo in z Rusijo. Te prijateljske pogodbe ne izključujejo turške prijateljske politike tudi napram drugim državam. Nasprotno je bila turško-italijanska prijateljska pogodba izhodišče za druge pogodbe, predvsem pa za spravo med Turčijo in Grčijo. Opozoriti pa je treba tu tudi na sporazum, ki ga je Turčija dosegla s Francijo glede Sirije.

Dejal sem, da je tudi turško-ruska prijateljska pogodba ena izmed osnovnih tangent turške politike. Ta pogodba pa gotovo ni v nasprotju s politiko Italije, ki je bila ena izmed prvih evropskih držav, ki so se sporazumele s Turčijo. Da je to res, priča že dejstvo, da bo v kratkem prišlo do nove manifestacije italijansko-turških zvez, ki pa ne bo ostala omejena le na obe prijateljski državi.

Danes je Ruždi bej odpotoval z letalom v Atene.

Italijansko-ruska pogajanja

Pariz, 14. julija. AA. Zilavos poroča iz Rima, da je Mussolini opozoril sprejel ruskega poslanika Potemkina. Govore, da bo v najkrajšem času podpisan pakt o medsebojni nevtralnosti in nenapadanju med Italijo in Sovjetsko Rusijo.

Francija središče demokratskega sveta

Otvoritev kongresa francoske socialistične stranke — Vandervelde poziva francoske socialiste k slogi in skupni borbi proti hitlerjevski tiraniji

Pariz, 14. julija. AA. Poslopje Ubožnega doma v ulici Saint Victor, kjer se vrši 30. kongres francoske socialistične stranke, je okrašeno s francoskimi trobojnicami zaradi narodnega praznika. Tudi dvorana je okrašena s francoskimi zastavami. Iz napisa, ki so razobešeni po dvorani, je razvidno, kako pozivajo člani stranke, naj udeleženci umaknejo vsako resolucijo, ki bi mogla članstvo razdeliti. Iščiimo zaradi tega rajši dejanja, ki naj nas združijo, pravi drugi napis.

Kongres je otvoril ob 10. dopoldne pomožni tajnik stranke Severac. Za predsednikaj e bil izvoljen Farinet, ki je prisrčno pozdravil zborovke, nakar so sledila posamezna poročila. K proračunu stranke so se priključili razni govorniki. Delegat Doubs je predlagal osebne kredite za obmejne organizacije, ki morajo sprejemati nemške begunce. Grumbach je poročal o dosedanjih žrtvah francoskih socialistov za svoje nemške tovaršije in predlagal, da se imenuje odbor, ki naj proučuje, kako pomagati nemškim političnim beguncem. Prav tako je treba zbrati fond za podporo. Blagajniško poročilo je bilo naposled sprejeto.

Predsednik delavske socialistične Internacionalne Vandervelde je imel nato dolg govor, v katerem je med drugim dejal:

»Vse, kar nas razdvaja, je postranskega pomena spričo tragičnega položaja socialističnega gibanja. Naš pokret je doživel silne udarce.«

Nato je očrtal položaj delavstva v posameznih evropskih državah. Pozdravil je okropitev delavske stranke v Angliji, podvige španskega delavstva in naraščanje moči delavskega pokreta na Finskem. Priznal je, da je Francija središče demokratskega sveta. Francoski socialisti, je nadaljeval, ne pozabite, da računamo z vami in da je vaša enotnost potrebna, ker gleda ogroženo delavstvo vsega sveta na Francijo. V imenu vse internacionalne pozivam vašo stranko, da naj nastopi proti hitlerjevski tiraniji. To je akcija, pri kateri moramo vsi sodelovati. Biti moramo združeni, da lahko branimo svobodine

delavskega razreda in s tem demokracijo, ki je v nevarnosti, najboljša obramba pa je napad.

Govorniku je priredil kongres viharne ovacije. Seja je bila ob 12.45 zaključena. Med kosilom je bilo videti, da je Vanderveldov govor napravil globok vtis, toda skrajna levica bo vztrajala na tem, da se nadaljnja razprava vrši za zaprtimi vrati.

Današnja otvoritvena seja socialističnega kongresa se ni razjasnila težavnega vprašanja, ali bo mogoče doseči spravo med obema taboroma in stranko zopet strniti v trdno enoto. Večina poslancev želi sodelovanje v vladi in pravi, da raje izstopi, levica pa bi rada obsodila poslance. Sicer je bila današnja prva seja čisto pod vtisom govora belgijskega socialista Vandervelde, ki je pozival francoske socialiste k edinstvi in v skupno borbo proti hitlerjevstvu.

Popoldanska seja je bila namenjena poročilom ženskega socialističnega sveta.

Henderson v Rimu

Rim, 14. julija. d. Snóči je prispel v Rim predsednik ženevske razorožitvene konference Henderson. Na postaji so ga sprejeli angleški poslanik Graham in zastopnik italijanskega zunanjega ministrstva. Danes se je sestaj z Mussolinijem, s katerim se je razgovarjal o rešitvi spornih vprašanj, zaradi katerih je bila odložena ženevska konferenca. Iz Rima odpotuje Henderson v Berlin.

Novi ameriški poslanik v Berlinu

Pariz, 14. julija. AA. V Berlinu je prispel novi ameriški poslanik prof. William Dodd. »Völkischer Beobachter« mu je posvetil dokaj sovražen uvodnik, v katerem pravi, da je poslanik Dodd pred svojim odhodom iz Amerike podal izjavo v korist nemških židov. List očita poslaniku postopanje Amerike in pristavlja, da tudi nekatere ameriške univerze izključujejo žide. Poslanik Dodd je izjavil, da ni pooblaštil nikogar za objavo njegove izjave.

Hitlerjevo iztreznjenje

Hitler proti radikalnim reformam v nemškem gospodarstvu in za njegov postopen zdrav razvoj

Berlin, 14. julija. d. Državni kancelar Hitler in njegovi sodružniki, kakor tudi državni ministri, državni namestniki, deželni ministri, voditelji delovne fronte in drugi se nahajajo v boju proti lastnim pristavšem, in sicer proti onim ljudem, ki so skušali z izenačenjem brezobzirno odstraniti vse drugače misleče ljudi iz javnih zastopstev, podjetij in raznih ustanov, s čemer spravljajo v nevarnost celotno nemško gospodarstvo. V tem pogledu je zelo pomemben govor, ki ga je imel Hitler v sredo pred voditelji in zaupniki narodne socialistične stranke o načelnih osnovah nacionalne revolucije. Med drugim je dejal:

V posesti oblasti, ki nam je nihče ne more odvzeti, moremo sedaj pregledati ves notranji razvoj ter ga usmeriti po načrtu. Z bojem smo si osvojili državo in sedaj jo moramo v miru izpopolniti. Politično moč je bilo treba naglo z eno samo kretinjo osvojiti, na gospodarskem področju pa so merodajni drugi zakoni razvoja. Tu je treba napovedati korak za korakom, ne da bi radikalno razbijali obstoječe in ogrožali lastno življenjsko podlago. Z birokratskimi konstrukcijami se nemško gospodarstvo ne more izpopolniti. Le izkoriščanje individualnih sposobnosti nas je napravilo velike in le z njimi more uspeti naše veliko obnovitveno delo. Da bi se morala večja delovna sposobnost podrežati manjši, se ne sme trpeti zaradi koristi nemškega naroda. Kakor na političnem področju, se morajo tudi na gospodarskem izvajati pravice le iz dela samega. Vpliv na gospodarstvo in zasledbo mest v njem je torej odvisen od vzgoje naraščaja za gospodarske voditelje. Delavnost gotovih organizacij na tem področju še ni noben dokaz, da je ta naraščaj že na razpolago. Načelo narodne socialistične stranke je, da se nobeno mesto ne sme na novo zasesti, dokler ni na razpolago sposobnejše, v delu preizkušene osebe. Kdor misli le na preteklost in se ne bavi s prihodnostjo, je slab narodni socialist. Kar me zanima v gospodarskem pogledu, je zgolj naloga bodočnosti, da se nemški narod

dovede zopet k delu in obnovi njegova popolna konzumna moč.

Ob koncu je označil Hitler različne naloge vlade in stranke ter je med drugim dejal, da je treba uresničiti sintezo med idealističnim narodnim socializmom in realnimi zahtevami gospodarstva. Predvsem sreniti za tem, da bi ne glede na trenutno razpoloženje ustvaril, kar bi vzdržalo tudi kritiko poznejših generacij.

Zanimive so tudi izjave, ki jih je podal državni minister za gospodarstvo dr. Schmitt včeraj pred zastopniki nemškega gospodarstva o gospodarsko-političnih nalogah v novi državi. Med drugim je poudarjal, da je nemogoče zahtevati od države, naj bi v podrobnostih določala in urejevala dogodke v gospodarstvu. Naloge, pred katere je postavljeno, more nemško gospodarstvo rešiti le samo, oziroma v njem zrasli odgovorni voditelji. Država naj upravlja in s svojo gospodarsko politiko vodi gospodarstvo, ne pa da bi sama gospodarila. Odstranitev brezposelnosti se ne more doseči samo z umetnim preskrbovanjem dela. Spraviti je treba polagoma v red celotno gospodarstvo, da bi bila posledica naravni razvoj. Končno se je državni minister za gospodarstvo izrekel v ostrih besedah proti vmešavanju nepoklicanih ljudi v gospodarski zadeve in njihovem eksperimentiranju, pri čemer je poudarjal voljo Hitlerja, da se predvsem določi v tem pogledu jasna smer za postopen razvoj.

Balbova ekspedicija pred ciljem

New York, 14. julija g. Po brezlični br-zojavki je italijansko prekoceansko letalsko brodoge dneves ob 9.51 vzhodno-ameriškega časa, to je ob 14.51 srednjeevropskega časa, odletelo iz Shediaca v Montreal. Daljava znaša približno 800 km. To je predzadnja etapa pred končnim ciljem Chicagom.

Tour de France

Pariz, 14. julija. AA. 15. etapo krožne dirke po Franciji je dobil belgijski dirkač Laerts. Drugi je bil Francoz Cornet, tretji Francoz Speicher.

Kažejo se pa znamenja slovanskega prerojenja. Zlasti na Češkem in v Jugoslaviji ima slovanska misel plodovita tla in zmagovito prodira na vseh poljih narodnega življenja. Razveseljiv je tudi razmah slovanske zavesti v poljskem narodu. Res je, da je slovanstvo okrajeno, dokler je odprt prepad med zapadnimi rodovi in med staroslavno Rusijo. Toda verovati smemo, da slovanska duša ruskega naroda ne bo uspravana, da se bo vzbudila sama in razmahnila svoja krila.

Kajti slovanska solidarnost, kakor so si jo zamislili predhodniki pred petindvajsetimi leti in kakor jo pričakuje moderna doba, ni abstraktna ideologija, ni retorična fraza. Slovanska solidarnost je praktična potreba časa, sredstvo lastne ohranitve, pot k moči in blagostanju.

početa prizadevanja. V svetovni vojni se je zgrudila velika slovanska Rusija; boljševiška revolucija ni poznala nacionalnih teženj in potreb; dosledno je tudi izločevala slovansko solidarnost. Pač pa se je izkazala solidarnost avstrijskih Slovanov in skupnem odporu proti skupnemu sovražniku. Kaos, ki je sledil prevratu, idejna zmeda in materializem, ki je zavladal po vsej Evropi, je odstavil tudi slovansko vzajemnost in nacionalni idealizem z dnevnega reda. Posledice so vidne. Že v Versaillesu se je bridko občutilo, da se je Rusija sama izločila iz evropske skupnosti in slovanski narodi so krvaveli iz globokih ran, ki jih je zadala mednarodna odločitev njihovim narodnim telesom. Poraz centralnih sil je prinesel sicer Čehoslovakom, Poljakom in Jugoslovenom osvobodjenje in zedinjenje v lastnih državah, toda

pritiskom premočne organizirane kulturne in gospodarske ekspanzije.

V duhu in smislu voditeljevih besed je potekel praški shod in na vseh straneh je dobilo izraza spoznanje, da bi bila nesreča in oslajenje za vse Slovane, če podležle le eden član skupne družine. Naglašalo se je pa tudi, da je treba čuvstveno politično nadomestiti z realno, in zato so se obravnavali praktični načrti za bodoče delo medsebojnega zblizanja. Govorilo se je o vseslovanskih razstavah, o ustanovitvi Slovanske banke, o vseslovanskem Sokolstvu, o turističnih, novinarskih, knjigotrških in prosvetnih združenjih. Storilo se je mnogo važnih sklepov, zasnovovalo mnogo lepih načrtov.

Vmes pa so posegli dogodki svetovne politike in končno je velika vojna prekinila tako idealno in tudi uspešno za-

sto množico Slovanov so ostali pod tujim jarmom in vpliv slovanstva še ne sega tako daleč, kakor bi upravičeno moral.

Tragična usoda lužiškega Srbstva je viden rezultat slovanske nemoči; usoda slovanskih manjšin dviga svoj svarilni glas in vedno bolj ogrožene meje kličejo po konsolidaciji slovanstva. In vendar danes, ob petindvajsetletnici začetkov smotrene vseslovanske politike, smo še daleč od skupnega cilja, morda danes, kakor pred letom 1914. Tudi danes še obstojijo v slovanskem svetu medsebojna nesoglasja in zavest, da je slovanska solidarnost edina pot k zavarovanju trdne in srečne bodočnosti vseh slovanskih narodov in držav, še ni v slovanskem svetu postala tako splošna in tako globoko ukoreninjena, kakor so to sanjali naši predniki in stari voditelji.

Proslava francoskega narodnega praznika

Poslanik Naggiar o novih evropskih paktih, potrebi spoštovanja mednarodnih pogodb in miroljubnosti Francije

Beograd, 14. julija. AA. Na današnji proslavi francoskega narodnega praznika v salonih beogradskega poslanstva je francoski poslanik na našem dvoru g. Naggiar pozdravil goste v imenu Francije z govornim, v katerem je dejal, da večina francoski in jugoslovenski narod globoko medsebojno prijateljstvo in zvestoba. Med obema narodoma so obstajale pristrane zveze, še predno so službeni činitelji sklenili pakt večnega prijateljstva, ki ga nobena sila več ne bo mogla omajati.

To prijateljstvo, je nadaljeval g. Naggiar, sloni na istem pojmovanju mednarodnih odnosov. Skupna stremeljena se bolj utrjuje koristnost soglasja naših vlad, ker so, vdane miru v splošni zajamčeni varnosti, vedno iskreno in pristrano pripravljene sodelovati z vsemi, ki so prešinjani z istimi misli.

V tem duhu mednarodnega sodelovanja moramo posebno pozdraviti mednarodne dogodke, ki smo jih v zadnjih šestih mesecih doživeli. To so pakt o organizaciji Male antante, podpisan v Ženevi 16. februarja, pakt o sporazumu in sodelovanju štirih velisil, podpisan v Rimu 7. junija, deklaracija, ki jo je istega dne poslala francoska vlada državam Male antante in Poljski, ter pakt o nenapadanju na podlagi definicije pojma o napadalcu, ki je bil podpisan v Londonu 4. julija med Rusijo, državami Male antante in Turčijo.

Ne moremo dovolj čestitati državnikom, ki so sodelovali pri tako posrečenih pogodbah. Vse so posrečeni prispevki k zgodbi, ki izpolnjuje pakt Društva narodov in ki daje Evropi prepotrebno stalnost. Vsi ti pakti se opirajo na postopke, kakor jih predvideva pakt o Društvu narodov in tvorijo podlago za organizacijo miru na načelih pravice in enakosti za vse narode. Prav tako pa so tudi izraz načela o spoštovanju pogodb, na katerih sloni vsa francoska politika.

Nekateri zamerijo Francozom, da so preveč pravniki in da vklepajo varovanje življenja v zakone in pravne nauke. Točno je, da imamo tako v odnosih med poedinici, kakor o razmerju med narodi svoj zvišeni pojem o pravu in da zato ne nehamo trditi, da je pravo močnejše od sile. Toda, kako naj spoštujemo pravo, če ne spoštujemo podpisov, s katerimi so države podelile temu pravu silo zakonov. Francosko pojmovanje miru sloni na načelu, da se mir opira na pravo in da je pravo izraženo v pogodbah in listinah, ki se ne smejo uničiti z voljo ene same države podpisnice. Evropski narodi so tako prosvetljeni in v enaki meri suvereni ter zato enako v stanu, da sklepajo svoje obveznosti in da so zato popolnoma vezani na svoje podpise. To pojmovanje krepi bolje kakor vsako drugo sredstvo mir, štiti interese vseh in jamči za splošno varnost.

Čeprav je z mednarodnimi pakti, podpisanimi v prvem polju letošnjega leta,

že mnogo doseženega, je vendar potrebno, da narodi nadaljujejo tako dobro začrtano pot. To je v interesu poglobitve medsebojnega zaupanja, brez katerega je tudi izključena vsaka rešitev sedanje gospodarske stiske.

Znameniti francoski minister, grof Verigin, je v 18. stoletju rekel tole:

»Franciji je potreben mir, toda tudi Francija je potrebna miru.«

Nočem ničesar pristaviti temu izreku, toda, kakor je bil resničen l. 1783, tako je v enaki meri resničen l. 1933. V skladu s tem izrekom bodo Franciozi tudi v bodoče urejali svoje odnose do Evrope. Ta aksiom zavzema čim dalje bolj pomen političnega programa. Zato bi se moglo sedaj v podobnem smislu reči:

Evropi je potreben mir, toda miru so sedaj potrebni vsi, ki so v Evropi dobre volje.

V Ljubljani

Ljubljana, 14. julija. V proslavo francoskega narodnega praznika je danes ob 10.30 francoski gen. konzul g. Neuville v navzočnosti zastopnikov oblasti, občine, raznih ustanov in nar. ženstva okrasil grob nemškega Napoleona junaka in spomenik pesnika Valentina Vodnika s prekrasnim vencem iz rdečih vrtnic in dalij s francosko trikotarico. Po tej počastitvi pa je bil sprejem v lepo okrašenih prostorih konzulata. Svoje čestitke so izrazili komandant dravske divizije general Cukavac, pomočnik bana dr. Pirkmajer s soprogo, zastopnik knezoškofa univ. prof. dr. Ujčič, podpredsednik senata dr. Fran Novak s senatorjema dr. Gregorinom in dr. Ravničarjem s soprogo, zastopnik poštnega direktorja dr. Senk, zastopnik pravoslavne cerkvene občine direktor Džimovski, zastopnik župana prezidjalni tajnik Fabjančič, češkoslovaški konzul inž. Sevrčič, danski konzul inž. Tomo Kež, portugalski konzul štrucelj, rumunski konzul Jelačin, zastopnik italijanskega konzulata konzul Freda, zastopnik TPD generalni tajnik Pogačnik, zastopnik združenja industrijalcev generalni tajnik inž. Šuklje, zastopnika Francoskega Instituta prof. Jaklič in prof. Prezelj, zastopnika narodnih dam županja ga. Olga dr. Pucova in cela vrsta najodličnejših zastopnikov ljubljanskega prebivalstva.

V Zagrebu

Zagreb, 14. julija. AA. V zvezi z današnjim francoskim narodnim praznikom je francoski generalni konzul v Zagrebu priredil v veliki dvorani Novinarskega doma svečano recepcijo. Udeležili so se visoki predstavniki civilnih in vojaških oblastev, ban, podban, generali, predsednik Jugoslovenske akademije, rektor vseučilišča, znanstveniki, književniki, gospodarstveniki, člani združenja prijateljev Francije in drugi.

oddela. Bil je eden izmed ustanoviteljev Hrvatske seljačke zadrugne banke in varovalne zadruge »Prosvetnost«. Vrh tega je bil član ratmateljstva Zveze hrvatskih seljačkih zadrug in nekaj časa podpredsednik Radićevе stranke, v kateri je vedno igral vidno vlogo. V zvezi s pomolom Seljačke banke je bil obojen na daljši zapor, ki ga je preživel v kaznišnici v Lepoglavi. Po prestani kazni se je posvetil zopet visokim poljedelskim študijam in se ravno sedaj pripravljal, da bi položil izpite, predpisane za dosego doktorata. Tragična smrt mu je prekinila njegove račune.

Delegatom za kongres JRKD

Beograd, 14. julija. Tehnične priprave za kongres JRKD se približujejo svoji zaključitvi. Doslej je prijavljenih nad 2.000 pooblaščenih sreskih delegatov, narodnih poslancev in senatorjev za ta kongres, ki se bo pričel 20. julija in nadaljeval naslednjega dne. Na kongresu bodo sprejeti, kakor znano, definitivni sklepi o programu, statutu in konstituiranju JRKD. V zvezi s tem je generalno tajništvo stranke razposlalo te dni legitimacije prijavljenim delegatom ter navodila za njihovo potovanje na kongres. Tem navodilom je generalno tajništvo priložilo seznam beogradskega hotela s cenami. Delegati, ki ne bodo prenočevali v hotelu, temveč v skupnih brezplačnih prenočiščih, naj se takoj prijavijo generalnemu tajništvu, čim dosepejo v vlakom v Beograd, in sicer informativnemu odelku generalnega tajništva na železniški postaji ali pa v pisarni poslovnega odbora v Delavski zbornici. Navodilom je priložen tudi orientacijski načrt Beograda s označenjem mesta, kjer se bo kongres vršil, kakor tudi s označenjem glavnih hotelov. Delegati naj prinese s seboj pooblastila, izdana od sreskih odborov stranke. Vsi delegati morajo biti v Beogradu najkasneje 20. t. m. ob 9. dopoldne, ko bo točno odprt kongres v veliki dvorani Delavske zbornice v Nemanji ulici. V poslopiju Delavske zbornice se bo nahajala tudi pisarna kongresa, v kateri bodo delegatom na razpolago zastopniki glavnega tajništva ter banovinski tajniki.

V četrtek, 26. julija se bo vršil ob pol 9. zvečer prijateljski večer v topičerski restavraciji, na katerega so pozvani vsi člani vodstva stranke, senatorji, narodni poslanci in delegati vseh srezov.

Nov proces proti liškim vstašem

Beograd, 14. julija. p. Pred državnim sodiščem za zaščito države se je pričel dopoldne proces proti drugi skupini vstašev iz Like. Na obtožni klopi sedi 8 obtožencev. Glavni med njimi je Josip Japunčič. Obtoženi so, da so prešli orožje iz Zadra, ga vhitopili v našo državo ter razdelili med ljudi. Pripravljali so tudi atentat na sreskega načelnika v Gospiću. V zvezi so bili s prvo skupino, med obema skupinama pa je posredoval Jurij Rukavina. Skupno z njo so sodelovali tudi pri napadu na orožniško postajo v Bručanih in pri vstaji na Velebitu. Čim je bila prečтана obtožnica, se je pričelo zasliševanje in sta bila danes zaslišana glavni obtožence Josip Japunčič in Berislav Bedenković.

Zastopnik ministra za telesno vzgojo na tržiškem gasilskem zletu Beograd, 14. julija. Ker je minister za telesno vzgojo dr. Lavoslav Hanžek zadržan zaradi tekočih državnih poslov v Beogradu, je določil za svojega zastopnika na proslavi 50-letnice tržiškega gasilskega društva, združene s pokrajinskim gasilskim zletom dravske banovine, starostar Jugoslovenske gasilske zveze g. Josipa Turka.

Novi upravnik ljubljanske bolnišnice

Beograd, 14. julija. p. Premeščen je upravnik javne bolnišnice v Ljubljani dr. Gerlovič za upravnika bolnišnice v Kovinu. Na njegovo mesto pride sedanji upravnik bolnišnice v Kovinu dr. Radman.

Nov član nadzornega odbora PAB Beograd, 14. julija. AA. Kmetijski minister je imenoval za člana nadzornega odbora Privilegirane agrarne banke Andrijo Jovanovića iz Zagreba.

Tekma golobov pismonoš Beograd, 14. julija. p. Centrala društev za gojenje poštinih golobov v Brnu priredi tudi letos tekmo golobov-pismonoš. Davi so pripeljali v Beograd 850 golobov, drugih 480 pa so poslali v Niš. Golobe bodo spustili za polet na češkoslovaško v Beogradu jutri zjutraj ob 5. v Nišu pa ob 4.30 uri.

Sodna identifikacija morilca Miljkovića

Krupa, 14. julija. p. Sodna komisija je danes identifikirala truplo morilca Miljkovića, njegov pogreb pa je bil odložen, dokler ne pripejo v Beograd njegovi prstni odtisi.

Demanti o aretaciji Bele Kuna

Blečev, 14. julija. d. Vesti, da so na tukajšnji železniški postaji aretirali Belo Kuna, so se izkazale kot neresnične. Glede identitete moža, ki so ga imeli za Kuna, so brez dvoma ugotovili, da je emigrant, ki se je hotel peljati na Dunaj. Prišel je iz Moskve, prepredil pa so mu prekoračenje avstrijske državne meje in je moral ostati na češkoslovaškem ozemlju, kjer so ga aretirali in izročili sodišču. Do aretacije je prišlo, ker je neki drugi potnik, ki je bil prijet kot sumljiv, protestiral proti orožniku, češ, da ga hočejo zapreti, dočim se lahko Bela Kun mirno pelje dalje. Ko ga je orožnik vprašal po smislu njegovih besed, je aretiranec označil omenjenega emigranta kot Belo Kuna, ki so ga nato prav tako zadržali. Pri pregledu njegovega potnega lista pa se je izkazala pomota in so ga nato izpustili.

Velike poplave na Madžarskem

Budimpešta, 14. julija. s. Poplava Tise je smoli pri Tokaju z višino 695 cm doseglja svoj višek. Pri Tisadarjanu je 6000 katastrskih jehov plodne zemlje pod vodo. Poplavljenno ozemlje je podobno morju.

Hitlerjevski nevarnost v Avstriji še ni minila

Dr. Steidle izjavlja, da narodni socializem v Avstriji še ni premagan in da se bo šele jeseni pokazalo, kdo bo vzdržal

Dunaj, 14. julija. g. Varnostni ravnotež na Tirolskem dr. Steidle, ki se mudi prvič na Dunaju, odkar je bil pri atentatu ranjen, je izjavil novinarjem, da se je pomozna policija na Tirolskem izborna nesla. Uporablja se za obmejno stražo, za ojačenje orožništva, za cestno kontrolo avtomobilov in kakor v Italiji milica, tudi za železniško službo. Cestna kontrola avtomobilov se je izkazala za posebno potrebno, ker so se dogodili primeri, da so bili celo v avtomobilih s francoskimi značkami narodno-socialistični agitatorji. Na tirolsko-bavarski meji se ponavljajo streljanja, ki pa se jim ne posveča več posebna važnost; pač pa so se v zadnjem času dogodili resnejši napadi in poizkusi ugrabljenja raznih ljudi.

Na vprašanje, ali je treba smatrati narodni socializem v Avstriji še kot premagan, je izjavil dr. Steidle, da narodni socializem od njegovem mnenju še ni popolnoma odpravljen. Nastopil je le odmor, ker se jim je močno stopilo na noge. To pa bo trajalo le preko poletja. Meseca septembra bo narodno-socialistično gibanje v Avstriji gotovo zopet oživel. S hitlerizmom se ni v Nemčiji pojavil fašizem, temveč le nekaj boljševidem, ki je za Avstrijo seveda nevaren, kar se je videlo na Tirolskem pri delavskem pokretu. Pri nas se bo pokazalo šele v jeseni, ali bomo zdržali ali ne, vendar pa menim, je dejal dr. Steidle, da smo v Avstriji že dobili bitko proti narodnim socialistom, čeprav bo treba še mnogo težkih bojev in tudi izgov.

Dunaj, 14. julija. AA. Iz Inomosta poročajo, da sta pred dnevi dva oborožena nemška civilista skušala potisniti avstrijsko obmejno stražo na nemško ozemlje. Avstrijska straža je pobegnila, čeprav sta jo Nemca zasledovala s streli. Napadalcu sta hotela očividno dobiti nagrado 150 mark, ki je razpisana za vsakega člana avstrijskih pomožnih straž na bavarski meji.

Bavarski pravosodni minister je izdal odlok, s katerim odklanja recipročnost za izročanje zločincev, čeprav obstoja o tem avstrijsko-nemška konvencija iz l. 1930.

Rudarsko gorje

Po anketah v glavnih rudniških revirjih — Za najskromnejšo prehrano rudarjev in njihovih družin bi bilo treba doplačati k zaslužkom okrog 4 milijone

Ljubljana, 14. julija. Komisija, ki je po že znanih smernicah proučevala in opisovala razmere v rudarskih revirjih ter naposled glavne dele tudi obiskala, je ugotovila, da je od začetka leta 1926 do maja letos izgubilo delo 5872 rudarjev in ostalo pri delu še 3934. Zaslužki teh rudarjev pa so tako nizki, da v pretežni večini primerov ne dosežejo niti najskrajnejših minimov za prehrano, ki je bil uradno določen za samce z mesečnimi 250 Din, za družine pa z mesečnimi 600 Din. Da bi imeli vsi rudarji in njihove družine najskromnejšo prehrano, bi bilo treba letno doplačati k sedanjim zaslužkom okrog 4 milijone dinarjev. Statistični podatki, ki jih je komisija zbirala že od aprila, so se izpolnili še pri anketah, ki so že dovršene v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku.

Uradno je sedaj točno ugotovljeno strašno gorje v rudniških revirjih, ugotovljeno pa je tudi to, da so v zagorskih in trboveljskih občinah navezani na rudnik in na rudarje tudi ostali sloji prebivalstva, zlasti pa trgovci in obrtniki, ali z drugimi besedami, da morajo vsi prenašati hude posledice premovalne krize in brezposelnosti rudarjev.

Kriza trgovcev in obrtnikov

V Zagorju, kjer je, kakor smo že poročali, 553 zaposlenih rudarjev s 1600 rodbinskimi člani ter z 924 brezposelnimi rudarji in drugimi delavci in njihovimi družinskimi člani brez vseh eksistenčnih sredstev 1822 oseb, se posebno nazorno vidi, kako težko vpliva beda na trgovce in obrtnike. Zaradi redukcij preti gospodarske katastrofa občinam Zagorje, Ržišče in Kotredež. Ta nevarnost je razvidna tudi iz štiriletnega pregleda prometa trgovcev in obrtnikov.

Promet trgovcev v letu 1929 je znašal 8.331.886 Din. Prihodnje leto se je znižal na 7.806.636 Din. predlanskim spet za preko milijona, dočim je lani znašal komaj 4.868.714 Din. Pri rudarjih so imeli lani trgovci na dolgu 1.395.805 Din. Obrtniki brez gostilničarjev so imeli leta 1929 5.640.400 Din prometa, ki se znižuje vsako leto za preko milijona in je znašal lani 1.950.360 Din. Pri obrtnikih so rudarji zadolženi za 283.660 Din. Zaradi vedno manjšega prometa pa zaposlujejo obrtniki tudi vedno manj pomočnikov in vajencev. Leta 1929 so imeli 117 pomočnikov in 69 vajencev, lani pa 41 pomočnikov in 62 vajencev. Podobno je v Trbovljah, kjer je nad 900 brezposelnih rudarjev, ki so pri obrtnikih zadolženi za blizu 5 in pol milijona Din. V trboveljski občini, ki šteje 17.500 prebivalcev, med njimi okrog 480 trgovcev in obrtnikov, pomeni izguba rudarskih zaslužkov seveda tudi največjo nevarnost za splošno gospodarstvo. Zaslužki rudarjev so znašali nekdanje leto okrog 80 milijonov.

Trpljenje otrok

Ko so si nekateri člani komisije v Zagorju ogledali rudarska stanovanja, so bile družine, ki sploh še zmogajo kako hrano ob običajnih urah, baš pri obedu. Največ obedov so tvorili nezabeljeni koruzni žganci in salata brez olja. Režeji, ki imajo po šest otrok in zaslužijo na mesec komaj po 300 do 400 Din, in upokojeenci z večjimi rodbinami, ki prejemajo na mesec po 220 Din, pač ne morejo oskrbeti druge hrane. Od dobrosrčnih kmetov izprosijo nekaj krompirja, otroci hodijo v gozd po borovnice, za večerjo pa imajo malo črne kave in zdrobove polente. Mle-

ka si revne rodbine sploh ne morejo nabaviti.

Taki hrani primerno je tudi zdravstveno stanje odraslih in mladine. V Hrastniku je izjavil g. dr. Arnsčak, da bolehalo rudarji telesno in duševno. Poleg tuberkuloze so najnevarnejše žlezočne, črvesne in živčne bolezni. Rudarji s 40 leti so bolj izčrpani kakor drugi delavci s 60 leti. Nad 10 odst. otrok ima odprto tuberkulozo. Ker so zelo slabo hranjeni, so otroci tudi telesno zaostali in se zaradi pomanjkljive obleke mnogokrat nevarno prehladijo.

Poročilo zdravnika bratovske skladišne v Zagorju g. dr. Zarnika pa navaja tudi naslednje: Splošno poslabšanje prehrane uničuje telesno in duševno odrasle in mladino. Pomanjkljiva hrana je zlomila odpor moč proti raznim boleznim. Zaradi manjše odpornosti so vsa obolenja nevarnejša in trajajo boleznijo tudi dalje časa. V normalnih razmerah ne bi smelo presegati število bolnih članov pri bratovski skladišnici 2 in pol odstotka, v sedanjih razmerah pa ima bratovska skladišnica na skrb celotno 7.30 odst. bolnih članov. Zaradi slabe hrane so izčrpane zlasti žene in otroci. Zaradi nezadostne in neprimerne hrane zbolijo mnogo oseb na prebavnih organih. Nikdar še ni bilo toliko žlezočnih in črvesnih bolezni. Mnogo jih zbolijo tudi zaradi slabe sestave krvi. Slabokrvnost, združena z glavobolom, omotico in splošno oslabelostjo je največja bolezen. Zaradi slabe hrane trpi seveda tudi živčni in duševni ustroj ter še ni bilo nikdar toliko duševno nottrih ljudi, kakor jih je sedaj.

Slaba in pomanjkljiva hrana zadržuje rast in razvoj otrok. Zobje gnijejo in izpadajo. Mnogo otrok ima angleško bolezen (omehanež kosti). Od tuberkuloze je izmed dojenčkov in malih otrok gotovo okužen že vsak četrtili peti.

Ce bodo te slabe razmere trajale naprej, bo zagorski revir kmalu veliko gnezdo tuberkuloze, ki je ne bo mogoče zatreti in se bo razširila tudi po drugih krajih.

Vse se spreminja na slabše Popisovalne pole so v Hrastniku izkazale 78 rodbin, ki nimajo niti enega zaposlenega člana. Izkazanih je bilo tudi 42 rodbin, od katerih naj bi bile zaposlene po 3 osebe ali celo še več. Pri anketi pa se je izkazalo, da je vse to bilo v minilo. Takrat, ko so sestavljali pole, so hčerke nekaterih rudarjev služile pri raznih gospodarjih in zaslužile seveda tako malo, da niso mogle podpirati staršev, sester in bratov. Nekateri mlajši delavci so delali pri steklarni, ki pa je po nekaj dneh obrat spet skrčila in delavce postavila na cesto. V Hrastniku je tako ostalo 87 rodbin s 147 člani, ki so brez vseh sredstev. Ostalih brezposelnih je 188, dočim ima 72 brezposelnih rudarjev zaslobo pri rodbinah, ki premorejo še nekaj sredstev za prehrano. Vsi zaslužki pa so tako minimalni, da so se hrastniški rudarji zadolžili pri trgovcih in obrtnikih za preko 2 milijona Din.

Vse se spreminja na slabše

Vse se spreminja na slabše

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pracej stalno, toplo, mestoma vetrovno, ponekod nekoliko oblačno, zlasti na severu. — Dunajska vremenska napoved za soboto: Prihod zapadnega vremena, večinoma oblačno, od časa do časa dež, vedno bolj hladno, močni zapadni in severozapadni vetrovi.

Kloneč se težkemu udarcu usode javljam potrtni srcem vsem sodnikom, prijateljem in znancom, da je moj edini, nepozabni sin, gospod

FERDINAND ROŠKER

trgovski sotrudnik

danes, dne 14. julija 1933 ob pol 3. popoldne v cvetu mladosti, star 20 let, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, za vedno v Bogu zaspal.

Pogreb nepozabnega Ferdinanda bo v nedeljo, dne 16. julija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanska cesta 15 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja dne 17. julija ob 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 14. julija 1933.

NEUTOLAZLJIVA MAMA.

Josip Predavec umorjen

Tragična smrt bivšega radićevskega vodilnega politika — Iz osebnega maščevanja ga je ustrelil neki posestnik iz Dugega sela pri Zagrebu

Dugo selo, 14. julija. n. Davi okrog 6. je obubožani posestnik Tomo Košćec v Dugem selu napadel Josipa Predavca ter ga na dvorišču njegove hiše ustrelil. Predavčeva hiša stoji sredi Dugega sela. Strel je silil od Milojević, ki je takoj prihitel na Predavčovo dvorišče, kamor so prišli tudi sosede. Predavca so našli na tleh vsega v krvi in že v nezvesti, videli pa so, kako je preko vrta za Predavčovo hišo bjal neznanec s puško v roki; glavo je imel zamočano v cunje, da ga ljudje na bi spoznali. Milojević je prišel streljati za beguncem, ki je tedaj vrjel puško v stran in si snel z glave tudi cunje, nato pa začel še hitreje bežati. Orožniki in drugi ljudje, ki so morile zasledovali, so ga dohiteli šele blizu vasi Kopevca. Ko so ga ujeli, so ga tudi takoj opoznali. Bil je znani dugoselski kmet Tomo Košćec. Ves zmeden je neprestano mrmral, da je dokončal in da zanj ni več življenja.

Ko se je po Dugem selu raznesla vest o umoru, so ljudje pripovedovali, da so že prej sumili, da bo prišlo do te tragedije, kar se je Tomo Košćec večkrat izrazil napram sosedom, da se bo nad Predavcem krvavo maščeval in ga ubil, češ, da je on zakrivil njegov gospodarski polom.

Pred osmimi leti se je v Dugem selu ubil veljuposestnik Teodor Belec. Njegova žena, ki je imela pravico užitka na veleposrestvu, je po močevi smrti sklenila, da posveto razparcelira in proda. Parcelator posestva je bil Predavec. Tomo Košćec je bil tedaj eden izmed najboljših kmetov v Dugem selu, pa je sklenil, da bo kupil Belecovo hišo in tudi nekaj njegove zemlje. Ker ni imel dovolj denarja, je iskal posojilo in ga dobil pri Centralni banki. Podpisal je dve menici. Josip Predavec ga je že tedaj opozoril, da bi bilo najbolj pametno, če bi prodal nekaj svoje zemlje, ki jo je imel okrog 60 orolov, da se reši dolga. Košćec tega ni hotel storiti. Takrat se je prodajal oraj zemljo po 25.000 Din in Košćec je razumal, da bo cena zemlje še narasla. V rešenici pa je pričela padati in je nazadnje padla na 5000 Din za oral. Obenem so padle tudi vse cene za poljedelske pridelke. Zato Košćec svojega dolga ni mogel plačati in banka je vknjižila svoje terjatve na njegovo posestvo. Nazadnje so odredili dražbo, ki bi se morala vršiti 26. t. m. Nkdanji bogataš Košćec bi bil po dražbi berač in celo deložiran iz hiše. Pred leti je, da bi si pridobil časa za rešitev pred gospodarsko propadlostjo, obtožil pokojnega Predavca, da je ponaredil njegov podpis na neki menici in da je zaradi tega Centralna banka zaplenila njegovo posest. Pričela sta se pravdati. Košćec je izgubil pravdo za pravdo, šel je celo tako daleč, da je pustil tiskati letake s faksimilom dozdevno potvorne menice. Pravde in gospodarska propast sta Košćeca pripravila tako daleč, da je na-

zadnje izvršil zločin, da bi se tako maščeval nad Predavcem.

Zdravnik v Dugem selu je takoj prispel na Predavca in ugotovil, da so njegove poškodbe smrtonosne. Košćec je strjeljal proti njemu z dvocevko kalibra 16. Puška je bila polna šibar. Predavca je pustil zdravnik nemudoma odpeljati v Zagreb na kliniko, kjer so ga ob 11. dopoldne operirali, vendar pa brez uspeha. Njegovo stanje se je trajno elabšalo in ob 15.30 je Predavce podlegel poškodbam. Zanimivo je, da je bilo Predavčovo imetje zaradi manipulacij pri nekdanji Seljaški banki sekvestrirano in da je bil tedaj za sekvestra imenovan baš Tomo Košćec.

Zagreb, 14. julija. n. Ko se je Josip Predavec lani po daljši odsotnosti vrnil v Zagreb in se je nekaj časa mudil tudi v Dugem selu, je silil, da mu Košćec grozi. Zaradi tega je odšel k sreskemu načelniku v Dugem selu Dimku Ostojčiću in ga prošil zaščite. Sreski načelnik je pozval Košćeca k sebi in ga vprašal, kaj je z njegovimi grožnjami. Dejal je, da bo uvelodel proti njemu kazensko postopanje, če bo še kdaj grozil. Ko je Predavec izvedel za to, se je sreskemu načelniku posebej zahvalil.

Toma Košćeca je danes po aretaciji najprej zaslišal sreski načelnik Ostojčić. Košćec je bil miren in je izjavil, da mu ni žal, da je izvršil umor. Zanj je tako že vsega konec. Uničena je njegova družina, propadlo njegovo posestvo. Zato mu ni več za življenje. Zvečer so Košćeca pripeljali v Zagreb in ga izročili okrožnemu sodišču.

Josip Predavec

Josip Predavec je bil star 49 let. Rodil se je v Ruvčici pri Dugem selu. Študirali je realno gimnazijo v Zagrebu in je že kot dijak sodeloval v takratni Radićevi stranki. V Taboju na češkoslovaškem je dovršil višjo poljedelsko šolo, nakar je bil v Zagrebu nameščen kot uradnik pri Savezu hrvatskih seljačkih zadrug. Leta 1910 je Predavec kandidiral na Radićevi listi in je bil izvoljen za poslanca v hrvatskem saboru. Odrkel pa se je mandatu z motivacijo, da je preobremenjen z drugim delom. Kasneje je postal zadrugni revizor v bivšem Hrvatsko-slavonekem gospodarskem društvu.

V času svetovne vojne je bil Predavec v okupirani Srbiji šef poljedelskega oddelka in je kot komisar upravljal tudi srbske kmetijske zadruge. Tik pred osvoboditvijo pa je Gospodarsko društvo v Zagrebu izposlovalo oprostitev od vojaške službe in mu go pooblastilo delatne vlade poverilo nalogo likvidirati podružnice bivših mađžar. demarnih zavodov v Zagrebu. Kot Radićev pristav je Predavec po vojni kandidiral pri vseh volitvah. Ves čas do 6. januarja 1929 je bil narodni poslanec, nekaj časa tudi predsednik zagrebskega okrajnega odbora in šef poljedelskega

Naši kraji in ljudje

Tragedija ravnatelja inž. Jožeta Mihevca

Ustrelil ga je 26-letni preddelavec Paško Jakovljevič — Velike organizacijske sposobnosti mladega gozdarskega strokovnjaka — Zločin maščevalca je uničil lepo kariero in družinsko srečo

Ljubljana, 14. julija. Vest o tragični smrti inž. Jožeta Mihevca, direktorja žage gozdarskega podjetja »Sipade« v Drvarju, je žalostno odjeknila v širokem krogu njegovih znancev in prijateljev. Nemilo je presenetila vso našo javnost. Kakor smo že poročali, je prispela krsta v Ljubljano v četrtek zvečer z dolenskim vlakom ob 20.40, nakar so jo prepolnili z vozom mestnega pogrebnega zavoda v mrtvašnico k Sv. Krištofu, kjer so jo položili na mrtvaški oder. S krsto vred je prispelo tudi nad 15 krasnih vencev, ki so jih položili priljubljenemu pokojniku.

množil. Skrb za delavce je imel tudi v vsakem pogledu. Ko jim je pričel primanjkovati živili, je hitro preskrbel več vagonov moke, tako da ni bilo treba stradati ne delavcem ne njihovim družinam. Pri vsestranskem poslu, veliki odgovornosti in skrbah pa je pokojnik v mladostni podjetnosti in odločnosti še vedno našel nekaj časa, da se je še in še izpopolnjeval v strokovnem znanju. V kratkem je nameraval doseči na univerzi promocijo za doktorja, nakar bi bil po vsej priliki poklican na eno izmed naših univerz kot vsestranski strokovnjak v šumarstvu.

Usoda pa je hotela drugače. Njegov morilec Paško Jakovljevič, ki je star okrog 26 let, je bil uslužbenec še pred kakimi petimi tedni v Drvarju kot preddelavec. Mladenič, ki je tuberkulozen, je izredno razburljivo narave, zraven pa še alkoholik. Zlasti v vinjenosti je rad grozil svojim predpostavljenim. Spravil se je nad direktorja inž. Mihevca že večkrat prej, ko je bil še v službi. Ustavil ga je nekoč zunaj pred pisarno in ga nadrl z nelepimi besedami. Ker je večkrat prihajal na delo duvinjen, so ga slednjič odslovili. Kmalu na-

to je Jakovljevič zopet poiskal inž. Mihevca in pred njim posegel v žep, da bi potegnil revolver. Nahrulil je direktorja z besedami: »Torej, kako je z najino stvarjo?« Na vprašanje, na kako stvar misli, je osorno odgovoril: »No, z najino stvarjo — da me sprejmete zopet v službo.« Direktor Mihevc mu je odgovoril, da mu ne more dati službe v Drvarju, ker mu je grozil z revolverjem, pač pa bo gledal, da mu preskrbi nameščenje v Dobrolinu ali v Šibeniku. Jakovljevič se očividno s tem ni zadovoljil.

V ponedeljek 10. t. m. se je znova pojavil v pisarni, kjer je bil direktor inž. Mihevc baš sklonjen nad akti. Izmenjala sta samo par besedi in že je pričel Paško Jakovljevič streljati. Oddal je v direktorja tri strele, izmed katerih sta ga dva pogodila, in sicer prvi v glavo, kjer je krogla izstopila nad desnim ušesom, druga krogla pa je prodrla desno stran prsi in običala v telesu. Nastopilo je notranje krvavenje ter je inž. Mihevc umrl že po poldrugi uri trpljenja. Morilec Paško Jakovljevič pa je takoj po strelih pobegnil iz pisarne in se sam javil orožnikom. Razburljiv mladenič je vedno nosil pri sebi revolver ter je grozil z njim tudi zdravniku, ko se je svojčas zdravil v sanatoriju Klenovniku. Takrat so mu revolver odvzeli, enako tudi orožni list. Čim pa se je Jakovljevič spet vrnil nazaj v Drvar, si je kmalu priskrbel nov orožni list pa tudi samokres.

Pogreb inž. Mihevca, ki zapuša poleg očeta in matere mlado vdovo, hčerko apelacijskega sodnika g. Jakoba Antloge, gospe Rado ter hčerki Eriko in Nasto, bo jutri (v soboto) ob 11. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališču na Viču.

Zbor prosvetnih pionirjev Jugoslavije

V avgustu bo v Ljubljani banovinska skupščina in kongres učitelstva — Skrbne priprave za »učiteljske dneve«

Ljubljana, 14. julija. V drugi polovici prihodnjega meseca se bodo vršili v Ljubljani važni učiteljski dnevi. Prva dva dneva bo banovinska skupščina ljubljanske sekcije JUU. Učiteljska organizacija v naši banovini je porazdeljena na sreske edince, ki jih je 33. V njih je organiziranih nad 300 članov. Naslednje tri dni pa se bo vršil pri nas tudi letni kongres JUU iz vse države. Zanimivo je, da šteje vsedržavna JUU že okrog 25.000 članov, sedež pa ima v Beogradu ter ji predseduje učitelj g. Damijan Rašić, znani nacionalni bореc, ki se je udeležil kot rez. peš. podpolkovnik vseh osvobodilnih vojn, v katerih je postal tudi invalid. Ljubljanska sekcija, ki ji predseduje g. I. Dimnik, se že vestno pripravlja za organizacijo učiteljskih dnevov. Stanovanjski, rediteljski, ekskurzijski, pevski, prireditveni, novinarski, informativni, propagandni, tajniški, finančni in drugi odseki delujejo že s polno paro in so osnovni program določili že na številnih sejah.

Ob priliki ljubljanskega kongresa bo izšla v redakciji banovinskega šolskega nadzornika g. Adreja Skulja slavnostna številka »Učiteljskega tovariša«. Pomembna bo tudi knjiga, ki bo izšla nalašč za kon-

gresne dni in bo prikazala razvoj šolstva in udejstvovanje učitelstva v naši banovini. Almanah bo prinesel tudi nekaj spominov naših učiteljskih veteranov, ki so orali ledino prosvete v najtežjih časih. V brošuri bo še posebno poglavje o učiteljih, vidnejših delavcih na najrazličnejših popriških javnega udejstvovanja. Saj so med našimi učitelji tudi pomembni pisatelji, pesniki, slikarji, glasbeniki, gospodarstveniki, skratka, ni menda poprišča, kjer se ne bi z uspehom udejstvovali učitelji, naši narodni pionirji.

Učiteljski dnevi bodo pomembni tudi s tujskoprometnega stališča. Saj bo prišlo v tistih dneh več tisoč učiteljev iz vse države. Prav ti bodo v učilnicah povezovali mlade jugoslovenske duše v še trdnjšo narodno enoto, ko jim bodo pravili o naravnih krasotah Slovenije. Ekskurzijski odsek bo namreč povedel kongresiste v najrazličnejše predele naše banovine, zlasti pa v naše gorenjske velikane, ki so najvabljivejša Meka bratom iz južnovzhodnih pokrajev. Po vsem tem bodo učiteljski dnevi v Ljubljani velika manifestacija učitelstva, ki je kot prva stanovska korporacija že pred 13 leti zapisala na svoj društveni prapor: Jugoslovensko učiteljsko udruženje. —nč—

Gradba ljubljanskega letališča napreduje

Dva hangarja dograjena — Prvi jekleni ptič bo zletel z letališča že 1. avgusta — Ljubljana bo imela zračne zveze na vse strani

Ljubljana, 14. julija. V številnih evropskih državah obstoje že dolgo let redne zračne zveze. Tudi pri nas v Jugoslaviji se zračni promet razvija, da si sicer še ni dosegel stanja drugih držav. Za nas je velikega pomena, da bo tudi Ljubljana priključena v redni zračni promet.

Poročali smo že o gradnji velikega modernega letališča blizu Device Marije v Polju. Delo napreduje, dasi ga je dolgotrajno deževje zelo oviralo. Redna avionska zveza med Zagrebom in Ljubljano ni se morala otvoriti že v začetku prejšnjega meseca, a prvi zračni ptič bo sfrčal s potniki iz Ljubljane šele 1. avgusta.

Na letališču sta dograjena že dva velika hangarja, ki imata vsak po 600 kvad. metrov prostora. Eden bo že do prihodnje nedelje gotov in so danes položili v njem zadnji kvader betonskega tlaka. Dogotoviti je treba še vrata in napeljati električni vod. Pri drugem hangarju so zidarji in tesarji že končali delo in se bo najbrž že jutri pričelo polaganje betonskega tlaka. Obenem se grade tudi pomožna poslopja, ki soje med hangarjema in gozdničkom. V teh zgradbah bodo nameščene pisarne, mehanična delavnica, umivalnica in okrepčevalnica. Precej dela bo vzelo še uravnavanje

nje sveta, da bo prostor za pristajanje čisto raven. Polovica prostora je že skoro planirana, v akcijo bo stopil samo še valjar. Vsa dela vodi letalsko poveljstvo, kar je znatno cenejše, kakor če bi se dela oddala podjetjem. Vsak hangar ima prostora za 4 do 6 velikih vojaških ali za 14 do 16 sportskih letal. V kratkem se bo pričelo napeljevanje električnega voda in telefon. Izkopali bodo tudi dva vodnjaka s talno vodo, ki je je dovolj na razpolago. Ves kompleks obsega okoli 50.000 kvad. metrov.

Ljubljana bo priključena na progo Zagreb-Skopje. Promet se bo vršil dnevno po enkrat v obeh smereh. Zračni promet bo opravljal trimotorna letala tipa Potez in Fokker. Prvi ima prostor za pet, drugi pa za osem potnikov. Vozila bodo letala Aeroput. Poleg osebnega prometa se bo otvorila še zračna pošta. Pismo, ki bo oddano v Ljubljani ob 7., bo naslovljenec v Zagrebu lahko že čital ob 9., v Beogradu pa ob 12.30. Zračni promet bo priključen tudi na Dunaj in bodo službo vršili manjše vsaki 15 dni Austroflug in Aeropot. Enak dogovor je za progo Praga - Dunaj - Zagreb - Sušak, kjer vozi enomotorna in trimotorna letala tipa Fokker češkoslovaške licence. Dalje bo

Ljubljana vključena še na progo Pariz-Beograd-Bukarešta, kjer bodo vozili aeroplani družbe Franco-Roumain. Ljubljana bo na ta način posredno zvezana z vsemi ostalimi evropskimi centri. Za poizkušnjo bo za 14 dni uveden dnevni promet na progi Ljubljana-Celovec-Salzburg, tako da bo Ljubljana posredno priključena na že obstoječi zračni zvezi Salzburg-München in Salzburg-Praga.

Stroški za oba hangarja so preračunani na 900.000 Din, za planiranje pa na 300.000 Din. Postavili bodo tudi dva bencinska rezervarja po 20.000 litrov.

Aerodrom je oddaljen 4,5 km od mesta, kar je prav blizu, če pomislimo, da je zagrebško letališče Borongaj oddaljeno od mesta skoro 7 km in da ima Beograd svoj aerodrom v Zemunu. Dovoz na letališče po s Šmartinske ceste, odkoder se bo odcečila posebna avtomobilska cesta, ki jo zdaj grade.

Ob priliki otvoritve se bodo vršile velike letalske slavnosti. Zamisljen je velik letalski miting, ki se ga bodo udeležili naši najboljši zračni umetniki, tako vojaški kakor civilni. Z otvortvijo letališča se bo obenem otvorila pilotska šola in se bosta gojila civilno letalstvo in trening vojaških rezervnih pilotov.

Poraz egiptске nadloge

Novi Sad, 13. julija.

V Banatu so pravkar zaključili pokončevanje maroških koblic. In to z nad vse zadovoljivimi uspehi. Kratko, trume maroških koblic so letos izgubile bitko in so potolčene na celi črti...

Lani so koblice v Banatu napravile na posevkih nad 25 milijonov Din škode. Letos so se pojavile v trikrat večjem številu in se razkropile na tisoče hektarov obsegaajoč površini. Poljedelsko ministrstvo in novosadska banska uprava sta takoj organizirali pokončevanje, vodstvo pa je prevzel vseuč. prof. Mihajlo Gradojevič, ki je z deseti inženjerji izvedel vojno proti koblicam in tako rešil najmanj 60 milijonov Din narodnega premoženja.

Pokončevanje se je začelo s sto novimi stroji, naročenimi iz inozemstva, nadalje s trupom »Uranias« in z ognjem. Vojna je trajala 40 delovnih dni, zaposlenih je bilo 5000 delavcev in 1200 konj. Vedeti pa je treba, da je v maju, ko je naval koblice najhujši, štel delovni dan po celih 16 ur. Potrošilo se je 800.000 Din, toda stroji itak ostanejo, vredni so pa 700.000 Din. Ako so torej s 100.000 Din rešili 60 milijonov in obenem za vedno odpravili iz Banata egiptovsko nadlogo, tedaj moremo ta uspeh smatrati res za izredno častno zmago.

Država - molzna krava

Beograd, 14. julija.

Kakor poroča »Politika« iz Novoga Sada, so tam razkrili veliko afero, menda največjo, kar so jih imeli v Vojvodini od prevrata do danes. Gre za 100 milijonov dinarjev nepravilno odpisanih davkov. Mnogi ugledni bogataši in zavodi so dosegli, da so jim bili na zvit, odnosno sleparski način odpisani ogromni davčni dolgi, vse seveda na škodo dobre matice države, ki jo sicer baš udeleženci te aere znajo dobro izkoriščati.

Za afero vlada v vsej Vojvodini velikansko zanimanje. Zainteresirala pa se je zanj tudi glavna kontrola v Beogradu in poslala v Novi Sad posebnega preiskovalnega organa, ki že dva tedna neprestano odgrinja kopreno, da docela pojasi zločinske manipulacije. Istočasno so tudi že sodna oblastva uvedla preiskavo.

Pot v do smrtno ječo

Ljubljana, 14. julija.

Kratko je bilo Lombarjevo slovo od svojcev in sorodnikov, ki so ga večera popoldne posetili, čim so izvedeli za končno sodbo stola sedmorice v Zagrebu. Jože Lombar je bil po objavi sodbe na zunaj miren. Ko pa mu je popoldne jetniška uprava naznanila, da se naj jutri zgodaj pripravi na pot v mariborsko kaznilnico, ga je to silno razburilo in je ves iz sebe vzkliknil: »Od tu ne grem nikamor! Pokličite g. predsednika!« Videti je bilo, da se Lombar res težko loči od Ljubljane, kjer mu je bila dana prilika, da je večkrat govoril s svojci. Do davi je Lombar nosil kaznilniško obleko. V celico pa so mu prinesli lepo zlikano njegovo civilno obleko, ki jo je oblekel za vožnjo v Maribor. Davi se je vdal v svojo usodo.

V veliki sprejemni sobi kaznilnice sta Lombarja pričakovala dva krepka orožnika. Ob 5. sta ga sprejela. Vodja eskorte ga je mirno nagovoril: »Lombar! Ukaz imava vas odpraviti v Maribor. Sami veste, kako je. Glejte, da se med potjo mirno in dostojno obnašate, kar je za vas boljše, a nama je služba olajšana.« Lombar je nato vrgl pogled naokrog in napol glasno izjavil: »Dobro! Ne bom vama nagajal! Orožnika sta ga nato vklebila. Lombarju je kanila solza iz oces, zaplakal

Uničuje madeže dela zobe bele

V zdravem stanju niso vaši zobje niti rumeni niti brezbarvni. Uporabljajte en centimeter KOLYNOSA na suhi ščetki štirikrat na dan. Po treh dneh boste videli, da se postali vaši zobje za tri stopinje bolj beli. KOLYNOS gladi zobe, odpravi barvo, ozdravi usta in dela jih vonjav.

KOLYNOS

antiseptično sredstvo
najzdravnejše sredstvo za negovanje zob. — En centimeter radostuje

je za zlato svobodo. Orožnika sta ga vzela v sredo, oba pa sta ga držala na verižici, tako da mu je bil absolutno onemogočen vsak pobeg. Ob 5.31 je eskorto z Lombarjem potegnili mariborski potniški vlak proti Mariboru, kamor so prispeli ob 9.15 dopoldne.

Dopoldne je Lombarjeva sestra prosila na kazenskem oddelku v sobi št. 92 za dovoljenje, da bi smela z bratom govoriti. Odvrgli so ji, da ji žal več ne morejo ustreči, ker je Lombar že v Mariboru. Užalostena je vzkliknila: »Kdor je njega sodil, bo tudi sojen.«

Dva požara

Ptuj, 14. julija.

Pred dnevi je nastal požar okoli 2. zjutraj v Bralovcih na viničariji posestnika Rausla Aloja iz Slomov. Viničarijo je imela v najemu Kmetčeva Terezija z dvema otrokoma. Hiša je bila lesena in so bili z njo pod eno streho hlev, skedenj in listnjak. Zaradi pomanjkanja vode je vsa skupna zgradba zgorela do tal. Kmetčeva je mogla rešiti le premičnine. Kakor je sama izpovedala, so jo iz spanja zbudili štirje udarci na okno. Ko je šla gledat, kdo da je, je opazila ogenj na hlevu. Zato se sumi, da je bil ogenj podtakljen.

Nekaj dni pozneje okoli 17. ure je gorelo pri kočarici Furbasovi Elizabeti v Strmcu. Furbasova je bila kritičnega dne odsotna z doma, ker je bila zaposlena pri sosedu v vinogradu. Doma je bila samo 12-letna hčerka, ki je okoli 16. gnala zdoma kravo na pašo. Kmalu nato so opazili ogenj na stanovanjskem poslopju, ki se je prenesel tudi na gospodarsko poslopje. Obe zgradbi sta zgoreli. Strem ognja je postalo okoli 1500 kg sena. Sumi se, da je ogenj nastal zaradi deklincine nepravilnosti, ker v kritičnem času ni bilo videti v bližini nikakega tujca.

Požar in človeška žrtev zaradi strele

Bregana, 14. julija.

Pri nedavni nevihti je udarila strela v oreh posestnika Josipa Semenčiča v Jesenčah na Dolenskem. Z oreha je strela prekosila na svinjski hlev, ki se je vnel. Od vse družine je bil doma le posestnikov sin, ki je izpuštil živino iz hleva. Zgorelo pa je nekaj perutnine in gospodarskega orodja. V neposredni bližini so še druga gospodarska poslopja, krita s slamo, in stanovanjske hiše. Da ni prišlo do večje katastrofe, se je zahvaliti požrtvovalnim gasilcem iz Obrežja, ki so prihiteli na pomoč z motorno brizgalno.

Nevihita, ki ni trajala morda niti četrt ure, je zahtevala tudi človeško žrtev. V oddaljenosti kakih 6 km od prve nesreče je udarila strela v kmetu Ignacu Kaplana iz Velike Jazbine pri Bregani. Mož je okopal krompir na njivi z drugimi delavci. Ko je nastala nevihta, so nekateri pohiteli pod bližnjo streho, le Kaplan je še nekaj pospravjal na njivi. Ko je začelo močno deževati, je pograbil dve motiki, ju dal na ramo in začel teči pod streho. Tedaj pa je udarila strela in nesrečnika na mestu usmrtila.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

KULTURNI PREGLED

Uspehi dr. Maksa Adriana v Plznji

Poštince so. Domača zemlja, prelesta v zrelu lopot svojega polja, vabi in kliče. Marsikdo iz tujine bi se bil z veseljem vrnil, da se odpoeje na zelenih domačih trtah, a se ne sme in ne mora; samo redki posamezniki so tako srečni, da lahko pridejo ob tem času iz tujine v domovino.

Naša znana operna pevca brata dr. Mako Adrian in Ado Darian sta se vrnila za počinke v Ljubljano. Prvi, dr. Mako Adrian, je bil po povratku s turneje po Ameriki angažiran zadnji dve zimi pri dunajski ljudski operi (Volkeoper). Pel je uloge iz »Dona Juana«, »Letečega Holandca«, »Moči usode«, »Rigoletta«, »Lobengrin« itd. Številna kritika dunajskih strokovnjakov pričajo o njegovih uspehih. V svoje umetniške anale pa je lahko zapisal tudi uspehe na gledališnih v Gradcu, Inomestu in Linzu.

Največji uspeh pa je imel naš ugledni rojak v češkem gledališču v Plznji, kjer je doslej nastopil dvakrat: prvič v »Trubadurju«, ko je nadomestil zadržanega Tino Patiera in pel naslovno ulogo v slovenščini, drugič pa ob uprizoritvi »Aide« pod milim nebom, ko je pel Radamea v izvirnem besedilu.

Z uprizoritvijo »Aide« na Trgu republike je mesto Plzenj počastilo spomin narodne

ga heroja M. R. Stefanika. Kritiki dnevnika »Nova Doba« je napisal o Radameu dr. Adriana to-le sodbo:

»Kot gost je nastopil v tej predstavi član državne opere na Dunaju dr. Mako Adrian, čigar bleščeča pevaka stvaritev je povzdignila nivo predstave. Pevčev glas odlikujejo intenzivnost, nosnost in barva. Le redko-

Dr. Adrian

kdaž moremo čuti kaj tako popolnega.« Turistični »Češkega denika« piše, da si je dr. Adrian z nastopom v »Aide« samo utrdil velike simpatije, ki si jih je pridobil v Plznji že kot Manrico v »Trubadurju« z glasbeno in igralsko strani je pevčeva stvaritev kazala znake nadpovprečne inteligence.

Kakor izvemo, je g. dr. Adrian sklenil na podlagi teh uspehov pogodbo za celo vrsto gostovanj v plznjskem gledališču. Obenem je navezal stike z Narodnim divadlom v Pragi in Bratislavi in bo nemara že v prihodnji sezoni gostoval tudi v teh gledališnih. Takisto namerava nastopiti v Zagrebu in Beogradu.

Se en absolvent mojstrske šole za kompozicijo na konservatoriju v Pragi. Marjan Lipovšek, katerega kvartet smo slišali lani na festivalu, je v enem letu dovršil mojstrsko kompozicijsko šolo pri rektorju Josifu Suku v Pragi. Lani je Lipovšek dokončal študije viose šole ljubljanskega konservatorija pri prof. Slavku Ostercu. Za prihodnje leto je že sprejet v mojstrsko šolo v Pragi (pri Suku) Franjo Sturm, letošnji Osterčev absolvent.

Nekaj besed o »Zvončec«. Prejeli smo: »Zvonček«, ki bo zaključil s prihodnjim letnikom 35letnico svojega izhajanja, je list, ki mu gre med mladinskimi mesečniki veselo kor en prvi mest. Tiho, ekoraj neopazno, brez posebnega pompa, izhaja med šolskim letom, tem bolj pa nas preseneča

od številke do številke s svojo pestro, razbogateno vsebino. To je posebno dokazal svojim letošnjim letnikom, ki se je zaključil z deseto (junjsko) številko. Obe glavni povesti se še nadaljujeta v prihodnjem šolskem letu. Prav tako se nadaljujejo vsele zgodbe o »Hlačku in Bibici«. Urednik dr. Pavel Karlin nam obeta, da bo list še bolj izpopolnil in bo prihodnji letnik nudil še zanimivejšo, zabavnejšo vsebino. Veselimo se tega in čestitamo gosp. uredniku k njegovi delavnosti! — Okrog »Zvončec« se zbira mladina iz ljudskih, meštanskih in srednjih šol; mlade, nadarjene glaviče pošiljajo celo literarne prispevke in se z otroškim zanosom pogovarjajo s priljubljenim »Gospodom Doropoljskim«. »Stric Matič« prinaša vsak mesec vse take novice sveta, ki naj bi mladino zanimalo. In potem pravilice, povesti, pesemce, uganki! Vsega je dovolj v »Zvončec«! Najbolj znane mladinske pisateljice srečavamo v njem, naši priznani umetniki ilustrirajo »Zvonček«. Res dobremo, soodbojno, resnemu mesečniku, želimo še mnogo uspeha in ga toplo priporočamo. Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. —c.

Dr. Ivan Gaja, profesor beograjske univerze in znani prirodoslovec, je izdal pri Kohnu v Beogradu svojo novo knjigo »Od života do civilizacije«, ki vsebuje avtorjevo filozofsko izpoved.

Sigrid Undset; Kristina, Lavransova hči. V zadnjih letih so naši česaipisi ponovno pisali o veliki norveški pripovednici Sigrid Undset, čije originalno in pomembno umetniško stvarjanje je bilo pred leti priznано

z Nobelovo nagrado. Za njenim mladostnim romanom »Jenny« smo dobili v slovenskem prevodu prvi del velikega romana »Kristina, Lavransova hči«, delo, ki ji je bolj kakor vsa druga prineslo svetovni sloves. Roman se dogaja v 14. stoletju, čigar duh, navedi in socialne razmere je avtorica budovito vplela v zgodbo dveh individvij, ki se borita med silo krvi in polti in med spoznanjem duha in vere: v zgodbo Kristine ljubazni z Erlendom. Vse bogato dejanje je obdano s severnjaško svojevrednostjo skandinavskega podnebnja in osvetljeno s srednjeveško mistiko zemeljskega nezadovoljstva, važne neustojitosti in misli na smrt, ki trdovratno tekmuje s poželenjem zdravih teles, dokler jih ne prisili k zadnjemu porazu. Nad vsem, tu opovsanjem življenjske plava kakor vonj kadila nad grešnimi verniki »hrupenjenje po večnih bregovih«, a čemer avtorica, katere talent je velik, miselnost usmerjenost pa enostranska, zadovoljuje svojo religiozno potrebo. Roman prevaja iz norveščine Josip Prezelj, izdaja pa ga Jugoslov. knjigarna. V doglednem času boste izšli še dve knjigi. Dobiva se tudi pri Tiskovni zadrugi.

»Muzičare, glaslo!« Saveza muzičarov v kraljevini Jugoslaviji, je priobčil v zadnji številki daljši članek »Pitanje koncepcije muzičkih pedagogov«, v katerem se zavzema za strogo, a pravično revizijo vseh glasbenih učiteljev. Piec članka ostro nastopa zoper to, da poučujoče glasbo nekvalificirani učitelji. — Omeniti je še članek Zvonimir Bradiča »O muziciranju jazz - ansamblac.

Domače vesti

* **Delegatom za kongres JRKD.** Vsa pisma navedla predmet na ponedeljka 17. t. m. Delegatje iz dravske banovine potujejo na kongres v sredo 19. t. m. zvečer z brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 20.03; delegatje iz štajerskih srezov se priključijo na Zidani mostu. Za delegate bosta vlaku priključena dva posebna vagona. Banovinsko tajništvo JRKD.

* **Od 2. do 11. septembra letos** priredi ljubljanski velesejem svojo letošnjo jeSENSKO prireditev »Ljubljana v jeseni«. V okviru te prireditve bo 8. septembra veliko nagradno tolmovanje jugoslovenskih harmonikarjev, ki se ga more udeležiti vsak igralec na harmoniko iz Jugoslavije. Za dobre igralce so določene lepe nagrade ali diplome. Interesanti naj se čimprej prijavijo, odtodno zahtevajo podrobnejša navodila od uprave ljubljanskega velesejma v Ljubljani.

KO JE DAGUERRE

pred 100 let izumil fotografijo, ni slutil kakšno delo je dal človeštvu!

Okoristite se tudi Vi z njim, saj danes je fotografiranje otroško lahkno. V 10 minutah Vas nauče fotografije v

DROGERIJI GREGORIČ d. z o. z.
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5

* **Kolarčeva ljudska univerza** v Beogradu je izdala bilanco preteklega leta, iz katere je razvidno, da je 58.844 slušatelj obiskalo 307 predavanj. Kakor v Zagrebu, tako so tudi v Beogradu prinososoma predavanja privabila povprečno največje število poslušalcev. Na največje zanimanje pa je naleto predavanje prof. Bujasa o psiholoških motivih pri izbiranju zakonitih družin in družic.

* **Za 300 službenih mest** se bori 300 gledaliških igralcev. Nova uprava banovinskega gledališča v Banji Lukci je po odpustu dosedanjih članov gledališča razpisala 30 službenih mest. Nekaj dni po razpisu se je nakupilo že 300 prostovoljcev, nove pa še prihajajo v znameniti hude eksistenčne stiske političnih gledaliških igralcev.

Gg. lekarnarji so lahko postreženi z URAN KREMO pri veldrogerijah »Salsus«, Ljubljana in Maribor, »Isis«, Ljubljana, Zagreb in Beograd. 8312

* **Čebelarjem** prevaževalcem. Sestanek zaradi ureditve prevažanja čebel na pašo bo v kmetolov 17. t. m. v kmetni dvorani Mikličevega hotela v Ljubljani ob 14. uri zaradi prihoda vlakov, ne pa ob 13., kakor je bilo javljeno.

* **Koroške vesti.** Pri zelo ostrem izbitu v Celovcu so se naši slovenski fantje dobro postavili. Z odličnim uspehom so maturirali Ljube Jandl iz Djekš, Valentin Travnik iz Sel, Fran Zwitter iz Zahomeca in Pavel Zablatnik iz Bilčoveca. Z dobrim uspehom pa sta napravila maturo Anton Mohor iz Skočjana in Andrej Kopančič iz Strančič. Oblastvo je ustavilo celovški hitlerjanski list »Vormarsch«. Dne 28. junija so bili v Celovcu zaprišeni vsi deželni uradniki.

* **Naši v Ameriki.** Na univerzi v Clevelandu je imenovan za profesorja kemije naš rojak Karel Urankar, ki se je izšolal v Ameriki. Na univerzi v Detroitu je napredoval iz inženjerja zakonovstva rojak Virgil Simončič, po rodu iz Calumeta, kjer žive njegovi starši. V okrajni bolnišnici v Milwaukee je po daljši bolezni izidil naš rojak Janez Može, star 74 let in doma iz Stokci pri Novem mestu. V Ameriki je živel 40 let in zapuščal tam več sorodnikov, v stari domovini pa hčer in dva brata. Istotam je izidil naša Karolina Murmova, stara 50 let, po rodu z Dolenske. V Ameriki, kjer zapuščala moža in pet otrok, je živel 30 let. V Kralju Libraryju je umrl med rojaki dobro znani Martin Home, star 45 let, doma iz Pužine pri Zireh. Podlegel je operaciji v bolnišnici. Zapuščala žena brez otrok. V Clevelandu je izidil naša Ana Ronarčeva, rojena Pucova, stara 45 let in doma z Vrhnjo pri Vipavi. V Ameriki zapuščala moža in brata, v starem kraju pa mater in dve sestr. — Kakor javljajo iz Clevelanda, je tamkaj umrla tudi Helena, Hočvarjeva, rojena Zafčeva, stara 45 let, doma iz St. Ruperta na Dolenskem. V Ameriki je živel 26 let in zapuščal šest otrok in sestro. — V Clevelandu je izidil tudi rojak Franc Marešič, eden najstarejših slovenskih naselencev. Star je bil 78 let, v Ameriki pa je bival 43 let.

Dve novi knjigi založbe »Nolit«. Beograjska založba »Nolit« izdala dve novi knjigi. Aktualnega pomena je brošura »Hitler osvajač«, ki jo je pisal nememovalni nemški politik. Pisec dobro pozna razmere za kulisa nemške politike v zadnjih letih in pripoveduje sila zanimive reči o zakulisnih dogodkih, ki so preko Brüninga in Schleicherja privedli do režima Adolfa Hitlerja. Posebno zanimiva je uloga prezidenta Hindenburga in afera s tako zvano »vzhodno pomočjo«. Lepo opremljena knjižica stane 15 Din. — V činu, ko se v Nemčiji zopet vračajo do prejšnje veljave stare hohenzollerske uniforme in ko e ta država na poti k restauraciji nekdanji Nemčije, zoper katero so se v svetovni vojni borili tolčki narodi, je založba »Nolit« izdala za jugoslovnsko publiko prvoed spominov »genialnega pustolovca« Harryja Demela: »Lazni princ«. Demel je še v svežem spominu: to je oni mož, ki so ga zaradi vnanje podobnosti smatrali za nemškega prestolonaslednika in mu prisvajali slovesne sprejeme. Nič na razkrija v toliki meri mentalitete rajhovskih Nemcev kakor knjiga tega nadarjenega moža, ki je po krivdi okoliščin zašel v kriminal. Njegova opazovanja in njegovi doživljaji nudijo resnično dragocen material za spoznavanje Nemcev. Karloniran izvod stane 30 Din in se naroča pri Tiskovni zadrgi v Ljubljani.

Letošnje slavnosti v Salzburgu bodo trajale od 29. julija do 31. avgusta. Med drugim se bodo izvajale opere »Orfej in Euridika« (Gluck), »Čosi fan tutti«, »Figarova ženitev« in »Čarobna piščalka« (Mozart), »Fidelio« (Beethoven), »Oberon« (Weber), »Tristan in Isolida« (Wagner), »Egipčanka Helena« in »Kavalir z rožic« (Strauss). Dirigirali bodo Clemens Krause, Richard Strauss in Bruno Walter. Dramski reperter obsega poleg »Fausta Hofmannsthalovega« »Slehenika«.

Zapuščala žena, tri sinove in štiri hčere. Rodil se je v Žužemberku na Dolenskem.

* **Novi grobovi.** V lepi starosti 77 let je v ljubljanski bolnici umrla ugledna gospa Ivana Pogačarjeva, mati lani smrtno ponesrečenega popularnega našega sportnika Jožeta Pogačarja in tašca znane ga trgovca in sportnega funkcionarja g. Josia Gorca. Pogreb blage matere bo jutri ob 17. izpred bolnišnične mrtvašnice. — Znana ljubljanska tvekdica Lenasi & Gerkman obžaluje smrt svojega zvestega sotrduka g. Ferdinanda Roškerja, ki je večeraj popoldne podlegel dolgotrajni bolezni. Pogreb bo jutri ob pol 17. s Poljanjske ceste 15 k Sv. Križu. — Na Polzeli je umrl v sredo posestnik Anton Terglav, star 66 let. Pokojnik, ki je bil zelo priljubljen zaradi svoje marljivosti in dobrosrčnosti, je bil oče 13 otrok, ki še vsi živeto in med njimi 9 neposrednih. — V Bregani je nenadne smrti umrl g. Matija Stiene, mnogoletni poslovodja v tovarni palic. — V Mariboru je umrl v četrtak star komaj 40 let, uradnik carinarnice g. Sima Rodič, po rodu iz Salihova v Liki. Pokojnik je študiral veliko gimnazijo v Sremskih Karlovcih, kjer je tudi absolviraral pravoslavno teološko fakulteto. Nato je odšel v Zagreb, kjer je dokončal pravne nauke. Posvetil se je carinski službi in je služboval zadnja leta pri mariborski carinarnici. — Pokojnim blag spomin, žalostim naše iskreno sožalje!

* **Drava odnaša zemljo.** Oblasti v Koprivnici prosijo za mejno izvedbo regulacije Dravine struge, ker odnaša že nekaj časa Drava na področju občine Gole dnevno po 50 kvadratnih metrov. Stroški za najnujnejša regulacijska dela so preračunani na 700.000 Din in naj bi po predloženem koprivnikiški oblasti prispevali banka uprava 100.000 Din, občina Gola 25.000 Din, ostalo pa država.

* **Aretacija sleparskega zlatarja** iz Prage. Policija v Subotici je aretirala Izraela Perlmanna, zlatarja iz Prage, ki ga praške oblasti zasledujejo, ker je osleparil svoje upnike za okroglega pol milijona Kč. Perlmann je že pred mesecem pribežal s svojo ženo v Subotico in se nastanil v najboljšem hotelu.

* **Organizirano** tihotapstvo zlata se najbrž skriva za afero varažinskega zobotehnikarja Zige Lapterja, ki so ga nedavno zaprli, ker je pomeveril precej zlatnikov — napoleondorjev, ki jih je dobavljal od raznih strani za izdelovanje zlatih plomb in zob. Ker ga je neki dobavitelj ovaril, da ga je prevaril z nerealnim jamstvom, je prišlo do preiskave, v kateri se je izkazalo, da gre promet zlata daleč preko vsej mej in potek zobotehniške obrti in da Lapter iz zlatnikov ni vival samo zobne krone in plombe. Vse kaže, da se je prelo Varaždina vršilo organizirano tihotapstvo zlata v inozemstvo. Preiskava se vodi zelo natančno in previdno.

* **Dogodki pri** tvrdki Rudolf Mosse Stiftung G. m. b. H. v Berlinu, prav nič ne zadevajo nadaljnje poslovanja naše tvrdke. Jugoslovnsko Rodolf Mosse, A. D., Zagreb.

* **Obledela obleke** barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* **U. Jublej** g. Janeza Debeveca. Znani ljubljanski novinar g. Janez Debevec, ki v svoji veliki reporterski vnmni in spretnosti naleti na vse mogoče, se bo danes enkrat srečal tudi z Abrahamom, pa bo to srečanje komaj uvrstil v svoj spomin ter odhitel za važnejšimi dogodivščinami, da jih opiše z vso temeljitostjo. Prijatelju Janezu, ki se je začel udelejevati kot časopisni poročevalec in stenograf že kot abiturient in kot visokoletec ter ima za seboj že blizu 30 let dela pri mnogih listih, lastna življenjska leta sploh ne pomenijo kaj posebnega, ker se je ves posvetil politiki in splošnosti. Iskreno želimo, da bi tako posvečen, pa tudi zdrav in čil kakor doslej ostal še mnogo let. Z roko naj zamahne po svoji stari notranjski navadi in na Abrahama naj kar s prezirnom pozabi!

* **Velik odziv** za krožni izlet »Krkce«. Krožni avtomobilski izlet »Krkce« v nedeljo 16. t. m. na Dolensko se bo vršil nepreklicno ob vsakem vremenu. Kdor se izleta ne udeleži, mu bo denar zapadel ker ima »Krkce« avtomobile naročene in jih mora plačati. Izletniki naj vzamejo s seboj kopalne obleke, ker se bodo ob lepem vremenu kopali v Krki v Žužemberku blizu slapov, ki vzbujajo veliko občudovanje tujece. Odhod avtomobilske kolone je točno ob 6. zjutraj izpred Mestnega doma. Izletniki se naj zato zbero pred Mestnim domom najpozneje ob tri četrti na 6. Za izlet se je priglasilo neprikakovan visoko število izletnikov. Če vpošteujemo normalni dotok prijav še jutri v soboto do popoldne, ko se začne izlet, bo pihitelo v nedeljo zjutraj z avtomobil in osebnimi avtomobili okoli 200 izletnikov na Dolensko. Lahko pa se zgodi, če se bodo prijave tako množile, kakor so se danes, da bo tudi to število visoko preokračeno. »Krkce« pričakuje da bodo izletniki z organizacijo izleta prav zadovoljni, tako da bo drugi krožni avtomobilski izlet na Dolensko zbiruži še mnogo več prijateljev Dolenske. Ta drugi izlet se bo vršil na prosti Ljubljana - Novo mesto - St. Jemel - Kostanjevica - Krško - Boštanj - Mokronog - Mirna - Trebnje - Ljubljana, in sicer jeseni za tigatev. Jutrišnji krožni izlet bo filmal aginli »Krkce« odobornik prof. Božidar Jakac. Film se bo predvajal pri otvoritvi »Krkce«, jesenske sezone.

* **Pevski zbor** Glasbene Matice ljubljanske priredi ob lepem vremenu v nedeljo 16. t. m. celodnevni izlet v Kamniško Bistrico. Odhod iz Ljubljane s vlakom ob 5.50 zjutraj, povratek ob 21.51. Zberemo se v zadnjem kapeju kamniškega vialka (polovrčica oena s turistom). Za vzornost in hrano skrbli vsam saca. Vozovnice si lahko preskrbite že danes. Ob 10. maša v bistriški kapeli. Vabljeni vsi člani zbora. Družinski člani dobro došli!

* **Tečaj** za gospodinjske pomočnice priredi Mestna planina v prostorih kuhinje kraljeve Marije. Gospodinjar, ki uporablajo plin, ta tečaj tudi priporoča. V njem se bodo izobrazile tečajnice v pravilnem ravnanju s plinom in pa, kar je posebej pomembno, kako je treba pri kuhi štediti plin. Tečaj bo prišel v torek 18. t. m. zvečer. Trajal bo šest večerov. Prijave pošljite najpozneje do ponedeljka v Mest-

no planarno, Resljeva 28, ker je število tečajnic omejeno na 15. V planarno dobite tudi podrobna pojasnila.

* **Sadarska podružnica** na Viču priredi v ponedeljek 17. t. m. ob 18. uri sadarsko predavanje po nekaterih vrstovih v občini s praktičnim poukom nekaterih vrtnarskih del. Sestanek ob 18. pred osnovno šolo. Predava g. Humek.

Mnogi ste svojce na morje poslali, vi pa kar sami doma ste ostali. Prav je! Le čuvajte dom in Ljubljano, k Slamiču pojditte pa na prehrano!

* **Na veliki vrtni veselici** društva »Tabore«, ki bo jutri na vrtnu hotela »Tivolci«, bo poskrbljeno za plesalce in za neplesalce. Plesalce bo ogrevala priznana godba »Sloge«, neplesalce pa aginli društveni odseki, ki bodo zastopani s pestrim spredom. Pričetek ob 16., konec ob 1. po polnoči. Pridite, ne bo Vam žal!

* **Prijave** za otroško igrišče TKD Atene. Danes sprejema Atene prijave za brezplačen dostop na njeno igrišče. Sprejeti bodo otroci od 5.—10. leta in sicer po vrstnem redu prijav, skupno 50. Vpisovanje vodi odbojničnica Atene ob 9.—11. in od 16.—18. Otvoritev igrišča bo v ponedeljek 17. t. m. ob 9.

V Radovljici otvorijo novo letno kopališče

dne 16. t. m. ob 11. uri. 8351

* **Vroči dnevi.** V četrtak je bilo zaradi nočnega naliva nekoliko hladnejše, toda večeraj je vročina začela znova pritiskati. Termometer je zjutraj kazal +19 C, opoldne pa že v senci +28, na soncu celo +32 C. Vse, kar je prosto, hiti v vodo na Savo, Ljubljanko in drugam. V četrtak je bila sv. Marjeta, ki je tudi strahovalka vremena, kajti o njej pravijo: »Vlažna in mokra Marjeta, slabo nam obeta.« Jutra ne ure so na Barju izredno meglene. V vsem je pa toplo poletje po tako dolgotrajnem deževnem uvozu kar znosno. Kopališča se polnijo, voda je prijetna.

DR. IVAN DROBNIČ

ne ordinira

OD 16. DO 23. JULIJA

* **Prenovitev** florijanske cerkve napreduje. Od mestne občine in šentjakobske župnije podpirana prenovev zgodovinske florijanske cerkvice kaj naglo napreduje. Zvonik, ki je visok nekaj nad 143 m, in pročelje sta že vsa prenovljena. Zunanost je sedaj krasna. Tvrdka »Gradi-dome« je stari omet popolnoma odstranila. Nato je vse razpoke v zidu zabetonirala, popravila razkrahani kamen, nakar je z grobo malto obetala zidovje. Nato je s finim betonom, kateremu je primešan dolomitski rjav in droban pesek, dala pročelju in zvoniku povsem novo obliko. Sedaj so začeli prenavljati vhodno strano cerkve. Dela bodo v nekaj tednih dovršena.

PLANINCI

16. VII. VSI NA BOČ!

8315

* **Zanimiva statistika** o sodnih taksah. Apelacijsko sodišče še nima zbranih vseh podatkov, koliko je bilo junija plačanih raznih kolikov za kroge in sodne takse. Pri ljubljanskem okrožnem sodišču pa je bilo junija plačano 106.261 Din, o ljubljanskem okrajnem sodišču smo že poročali, v Kamniku so plačali 14.911 Din, v Kranju 13.231, a v Radovljici največ izmed podeželskih sodišč, namreč 52.841 Din, najmanj pa v Ložu 3014 Din. Tam se ljudje redko pravdajo. Vsa sodišča v področju ljubljanskega okrožnega sodišča so junija plačala 370.653 Din na sodnih taksah. Okrožno sodišče v Novem mestu 7472 Din, okrožno sodišče v Celju 13.327 Din in ono v Mariboru 26.330 Din.

* **Zobni zdravnik** dr. Srečko Puher, Gregorčeva ulica 32, ne ordinira do 15. avgusta.

Črnc predava o Afriki

Ljubljana, 14. julija.

V torek ob 20.30 bo predaval v dvorani Mikličevega hotela v Ljubljani črnc gosp. inž. Kola Ajayi v esperantskem jeziku o Afriki, solnčni deželi. Predavanje bo prevajal na slovenski jezik g. Kozlevčar. Spremljale bodo predavanje tudi zanimive skiptične slike. Po predavanju bo afriški gost zapel s spremljevanjem bembema,

črnega bobna, nekaj značilnih zamorskih pesmi, ki jih je bil nedavno pel v radio v Varšavi in so jih prenašale vse poljske postaje. G. inž. Kola Ajayi je v zadnjem času imel predavanja po vsej Poljski, Češko-slovaški in v več mestih Jugoslavije (v Beogradu, Zagrebu, Slavskem Brodu, Osijeku in drugod). V dravski banovini bo predaval razen v Ljubljani še v Kamniku, Kranju, na Jesenicah, v Celju in Mariboru. Njegov materni jezik je jurobski v Zapadni Afriki. Razen materinsčine obvlada še esperanto, nemščino, francoščino in angleščino. S svojimi predavanji, prepletenimi s humorističnimi domisleki, je dosegel doslej povsod obilo uspehov.

SHELL TOX SIGURNA SMRT VSEM INSEKTOM

* **Nesreča.** V četrtak zvečer in večer so pripeljali v splošno bolnico celo vrsto žrtev raznih nesreč in nezgod. V Gradišću je povozil neznan avtomobilist 24-letnega pekoveškega pomočnika Antona Abrechta. Delavci Angelj Pušnikovi iz Kamniške ulice je na Gosposvetski cesti padla z neke hiše na glavo opetka in jo precej ranila. 70-letna Marija Brandstetterjeva iz Kapitolške ulice 11 je šla v četrtak v Streliško ulico obrat lažno cvetje. Splezala je na lestev, ki jo je prislonila k drevesu, a ji je na klinu spodrsnilo in je padla na tla. Stara žena je dobila pri padcu tako hude notranje poškodbe, da jim je večeraj dopoldne v bolnici podlegla.

* **Boksarska tekma** na živalskem trgu. Mlad pomočnik tržnega nadzornika je leto 1. marca imel posla z neko temporarnim prodajalko jajc. Pripomnil ji je: »Tukaj prodajate jajca, na socialni urad hodite pa po podpore.« Ženska je to tako uzejala, da je pozvala svojega moža, naj brani njeno čast. Mož je res poiskal mladega Janeza in navall nanj. Parkrat ga je klofnil, davil ga je tudi za vrat in vrge na tla. Pa Janez se tudi ni dal z lepa odpraviti. Kot pravcati boksar je parkrat smil vitkega Miho, ki se je zakotalil po tleh. Zadeva je bila večeraj končana pred malim sentom, kajti Miha je bil obtožen javnega nasilja po § 128 kaz. zak. Po kratki razpravi je bil Miha obojen le zaradi prestopka po § 181 k. z. na 300 Din denarne kazni ali 5 dni zapore, ker se je senat postavil na stališče, da dejanja na živalskem trgu ni kvalificirati po hudem paragrafu 128, ker obtoženec ni imel nalpaga, da bi grdo ravnal z javnim službenecem, marveč je bilo dejanje zgolj masečevalen akt. Miha s sodbo ni zadovoljen.

Iz Maribora

* **Mariborske gostilničarje** čaka trdo delo in težka preizkušnja njihove zmčnosti v dneh »Mariborskega tedna«, zlasti pa še na zaključni dan 15. avgusta, ko bo v Mariboru na velikem manifestacijskem zborovanju JRKD okrog 50.000 gostov iz vse banovine in ostalih pokrajin države. Da se dogovore glede prehrane takih ogromnih množic, ki jih Maribor še ni imel med svojimi zidovi, so se sestali mariborski gostilničarji, restavratirji, hotelirji in kavarnarji predvečerajšnjim popoldne pri Gambirnu, kjer so vzeli z zadovoljstvom na znanje poročilo načelstva svojega združenja o ukrepih za doseg podaljšanja policijske ure v času »Mariborskega tedna«, črtanja občinskih koncertnih taks, razširitve obrtnih pravic članov itd. Soglasno je bilo sklenjeno, da bo na dan shoda JRKD gostom na razpolago v vseh mariborskih gostilniških obratih izdatna hrana po enotni ceni. Samo tako bo omogočeno brezhibno poslovanje v interesu gostov. Natančen program bo izdelala pisarna združenja. Nedvomno se bodo naši gostilničarji in restavratirji potrudili, da bodo v tesnem sodelovanju s prehranjevalnim odsekom pripravljalnega odbora JRKD storili vse, da bo ostal Maribor vsem obiskovalcem »MT« in shoda JRKD v najboljšem spominu.

* **Iz okrožnega tajništva JRKD** v Mariboru. Od danes naprej do nadaljnje bo poslovala pisarna okrožnega tajništva JRKD v Mariboru vsak dan redno, izvenzmi nedelje in praznike, od 8. do 13. ure v Cankarjevi ulici 1.

* **Iz Zveze kulturnih društev** v Mariboru. Pisarna ZKD v Mariboru, Cankarjeva ulica 1, bo stalno odprta od danes dalje vsak dan, izvenzmi nedelje in praznike, od 8. do 13. ure. Vsi zastopniki društev in sploh vsi oni, ki imajo kake želje, naj to upoštevajo.

* **Blago srce naše mladine.** V korist stradalajočih trboveljskih otrok je darovala po našem mariborskem uredništvu mariborska deška počitniška kolonija »Podmladka Rdečega križa« v Kaštel Lukšiču od sinjem Jadranu znesek 200 Din, ki so si jih malčki prihranili na ta način, da so 4 dni prejeli manjše dnevne obroke kruha. Srčna jim hvala in naj bi služil njihov zgled tudi v posnemanje odraslim!

* **Lep spominski večer** v Narodnem domu sta priredili tukajšnji društvi »Jadrane« in »Nanos« predinočnim. Otvoril ga je predsednik »Jadrana« odvetnik gošpod dr. Bergoč, ki je po uvodnih besedah in pozdravu podal besedo glavnemu govorniku, glavnemu uredniku »Večernika« g. Radivoju Reharju, ki je opisal zgodovinski razvoj in narodnostne borbe našega življa v zasluženi Primorski in Goriški, posebno podrobno pa se je bavil z zločinskim požigom tržaškega Narodnega doma.

* **Nastop g. Rasbergerja** v ljubljanskem radiu bo zopet v nedeljo 16. t. m. ob 15.30. Na svoji zabavni uri bo g. Pavel Rasberger nastopil z raznimi šaljivimi točkami in kupleti, na kar opozarjamo naše radio naročnike.

* **Večerni promenadni koncert** mariborskega Olepševalnega društva bo zopet drevi med 20. in 21.30 v mestnem parku. Igrala bo vojaška godba pod taktirko kapetana g. Svobode.

* **Ljudska univerza** v Studencih si danes ob 16. ogleda mariborski muzej pod vodstvom arhivarja prof. Baša. Sestanek članov točno ob 16. pred muzejem v Cankarjevi ulici.

* **Strelske vaje** strelske družine na Pobrežju bodo jutri 16. t. m. ob 7. zjutraj na vojaškem strelišču v Radvanju.

* **Mestni vojaški urad** opozarja vse interesente na razpis o sprejemu gojencev v topničarsko podčastniško šolo v Čupriji in pa na razpis o sprejemu 50 gojencev v vojaško glasbeno šolo v Vrhu. Vse podrobnosti se izvejo pri uradu na Slomškovem trgu.

* **Smrt v dravskih valovih.** Mrzla in nevarna Drava je zahtevala v četrtke popoldne zopet novo mlado človeško življenje. V Dravi se je hotel tik pod Loško ulico ohladiti 22letni krojaški pomočnik Franc Kobek iz Loške ulice. Mladenč, ki ni znal plavati, je počasi bredel, oprjemaj se čolna, po plitvini proti sredini struge. Nenadoma je zašel v globoko vodo in se pričel loviti za rob čolna, ki ga pa ni mogel več doseči. Še nekajkrat je zakrilil z rokami, nato pa ga je močni tok motne reke odnesel naglo proti železniškemu mostu in se Kobek ni več pojavil na

površju. Razburljivi dogodek je opazoval v bližini se nahajajoči Anton Butolen, ki pa ni mogel pomagati, ker sam ni vešč plavanja. Klical je sicer na pomoč, toda po nesrečnem naključju ni bilo nobenega čolnarja ali plavalca v bližini. Trupla utopljenega Kobeca še niso našli.

* **Obmejni tujski promet** v juniju. Tujski promet v preteklem mesecu ob naši severni meji ni bil ravno slab in je zabeležil khib krizi prav zadovoljive številke. V Jugoslavijo je prispelo 15.939 tujcev, od teh 3320 Jugoslovenov, 6462 Avstrijcev, 5038 Čehoslovakov, 365 Nemcev in 554 podanikov drugih držav. V istem času je zapustilo našo državo na severni meji 13.535 oseb. Skupen tujski promet v juniju je znašal torej 29.498 oseb.

Iz Celja

* **Pri Mozirski koči** na Golteh (1344 metrov) bo v nedeljo 16. t. m. ob 10.30 maša za planince in izletnike. Pri maši bo pel pevski zbor iz Smihela. Pričakuje se obisk mnogih ljubiteljev planin od blizu in daleč. Avtobusne zveze iz Celja (kolodvor) v Mozirje so naslednje: v soboto ob 16.40, v nedeljo ob 4.40 (če bo naval, bodo na razpolago rezervni vozovi). Zveza je tudi z vlakom iz Celja ob 16.15 in 20.57 (v soboto), ob 7.45 (v nedeljo) do Smartnega ob Paki, od tam s poštnim avtobusom v soboto ob 17. in 21.40, v nedeljo ob 8.37. Voznja z avtobusom od postaje Mozirja traja le 20 minut, od tam do Mozirske kočje pa je po markirani poti 2 in pol ure pešhoje.

* **V poslovalnici OUZD** v Celju bodo uradne ure od ponedeljka 17. t. m. dalje ob delavniških nepretrgano od 7. do 13.30, ob sobotah pa od 7. do 13. Dežurna služba ob delavniških od 17. do 18.

* **V celjski bolnišnici** je umrla 68letna gospodinja Antonija Jagrova iz Zebnika pri Radečah. Na Ostrožjem pri Celju je umrla 75letna vdova po cinkarniškem delavcu Franciška Ahitkova, v Lokrovcu pa 75letna vdova po delavcu Marija Krajčeva.

* **Sadna** in vinska razstava v Celju od 8. do 15. oktobra bo nudila našim sadjarjem priliko, da pokažejo jugoslovenskemu in tujemu svetu, kako lepo in plemenito sadje rodi naša zemlja. Da pa to dosežemo v pravi obliki, nam je treba nekoliko pouka. V to svrhu se priredi v avgustu večdnevni tečaj s poukom o pravih obratnih, spravilanju in sortiranju sadja za prodajo, o sušenju, vkuhananju, konzerviranju sadja v marmelade, o pravih vrstah sadnega sira itd. Ako se prihlasi dovolj fantov in deklet, bo tak tečaj v Celju. Na njem bodo poučevali strokovnjaki. Če bi želeli podobnih tečajev tudi v drugih srezih, naj nam to sporočijo, da po možnosti ustrežemo. Kdor se želi udeležiti tečaja v Celju, naj se čimprej prihlasi razstavnemu odboru v Celju, Gregorčeva ulica 2/II, desno, da vse pogoje in čas, v katerem se bo vršil tečaj. Z našim sadjem ne smemo več po stari poti naprej, pač pa se moramo oprijeti novih metod, kajti le te nam bodo odprle nove vire dohodkov, s katerimi bomo mogovali težave današnjih časov. Rešitev iz krize je v nas samih, v naši volji, moči in premišljenem delu. — Razstavni odbor v Celju.

* **Prenos živine** in prenosnih sredstev v okoliški občini. Dodatno k razglasu glede popisa živine in prenosnih sredstev, ki bo v torek 18. t. m. ob 6. zjutraj na Glazili, se s tem ponovno pozivajo vsi lastniki živine in prenosnih sredstev, da ta dan pripeljejo k pregledu in popisu svoje konje in muje, vprežene v vozove, odnosno osedlane z jahalnimi ali tovornimi seilom. Pripeljati je samo doraslo živino od treh let naprej. Nedorasle živine ni treba pripeljati, ker se ne bo pregledala. Istočasno je treba k pregledu pripeljati tudi vse moške bicikle. Pregled in popis živine ter prenosnih sredstev se vrši po vaseh, in to: Babino, Breg, Dobrova, Gaberje, Košnica, Lava, Lisce, Lokrovec, Ložnica, Lopata, Medlog, Miklavški hrib, Ostrožmo, Pečovnik, Polje, Sv. Hudinja, Zg. Hudinja, Zagrad in Zavodna. Ker prične komisija s pregledom in popisom točno ob 6. zjutraj, se pozivajo vsi lastniki konj, voz in koles, naj bodo na označenem prostoru (Glazila) že pred 6. in se razvrstijo po vrstnem redu vasi, kakor je zgoraj omejeno. Vsek izostanek ali prestopok se bo kaznoval po vojaških kazenskih zakonih.

* **Brezposelnost** v zadnjih mesecih stalno poma. Pri ekspozituri borze dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 61 brezposelnih (33 moških in 28 žensk), delo je bilo ponujeno 50 brezposelnim (19 moških in 31 žensk), posredovanj je bilo 42 (za 16 moških in 26 žensk). Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 76

SPORT

Velika mednarodna nočna tekma na igrišču Ilirije

Drevi ob 20.45 nastopi Grazer Sportklub proti Primorju — Primorje bo zaigralo v kompletni ojačeni novi postavi

Naš ligaš se je medtem že odpočil. Po letu pa mu je prišla prav, da se nabere novih, svežih moči. Čez štirinajst dni se zopet pričenja igra v ligaškem kolu, in do tedaj je treba malega pregleda, kako in kaj.

Vodstvo sekcije je določilo za nocojšnjo tekmo to postavo: Starec — Svetic, Bertonec I. — Zemljak, Sočan, Boncelj — Jug I., Erman, Bertonec II., Slapar, Zemljak.

Zasigurno je nastop vseh, edino za Jug je vprašanje, če se bo vrnil z ekskurzije. Erman pa pride z vojaške vaje na dopust. Tako bomo imeli danes redko priliko videti na delu pač najmočnejšo enajstoro, ki jo je do sedaj postavil kak slovenski klub.

Da začnemo! Starec je golman priznane forme, samo malo se mora potruditi, da zleze v svojo formo. V branilih pomeni Bertonecova postava mnogo obetajoče ojačenje. Halfo so stari in preizkušeni, tam ni bilo poredke potrebe za osvežitvijo. Pač pa je bil napad že od nekdaj Ahilova peta črna belega mostva. Pepček je brez debate najboljši srednji napadalec, kar jih je dala Slovenija, z njim dobi napad našega ligaša šele pravega vodjo.

Na desni bo imel znanega šuterja Ermana, ki se je prav v zadnjih tednih pokazal s svoje najboljši strani; na levi pa Slaparja, tehnično primerno vzgojenega nogometaša, ki je brez dvoma dober talent, z edino napako, da ne umeje premagati svoje egoistične žilice. Ker je še mlad, si bo gotovo dal še kaj dopovedati. Njegova naloga bo sedaj predvsem ta, da pametno zaposli Zemljaka, da bo prišla leva plat napada do prave veljave. Jug na desni — je igral proti Vojvodini morda svojo najboljšo igro. Ali jo bo mogel ponoviti?

Gradčani bodo nastopili predvidoma v isti postavi kot proti Iliriji: Cerron — Stanek O., Allmer — Angerer, Rudorfer, Kahr — Stanek F., Dorner, Kalisch, Matavka, Golsnik.

To moštvo je dalo Iliriji v dobri formi pet golov in prejelo samo enega. Odlikuje se po dobri tehnični izvežbanosti in si je s svojo lepo kombinatno igro pridobil simpatije ljubljanskih sportnikov. V osveženem moštvu Primorja bo trčilo na pravo tako dobrega tehničnega protivnika, in bo borba med njima gotovo prvoklasen užitek.

V predtekmi ob 18.30 se ogledata dve najmočnejši formaciji Ilirije in Primorja.

Revija najboljših lahkootletov Ljubljane

Danes ob 17. jutri ob 9. dopoldne na igrišču Primorja

Sprinterska garda beleži na startu mnogo novih talentov: Primorjane Putinjo, Ceraja Draga in Vlada, Zorja Aleksa in Slaparja ter Ilirijane Pfeifferja, Outrato in Sveteka. Glavno vlogo bosta brez dvoma v obeh sprinterskih disciplinah igrala Kovačič (Pr.) in Zupančič (I.), ki jih danes pričevajo med najhitrejši jugoslovanske tekake.

Srednje proge: 400, 800 in 1500 m! Cvet jugoslovanske tekalne klase: Zupančič, Gaberšek, Zorja Aleksa in Fric, Krevs; to je garda, s katero se ne morejo ponasati vsi jugoslovanski atletski klubi skupaj; ako pristejemo k njima še Čurdo, Putinjo, Korčeta, Lejko, Ostermana, Bručana, Starmana, Goršek, Srakar in Skuška, grupo, ki je prvima tesno za petami, moramo pričakovati zelo dobre rezultate.

Dolga proga 5 km je za spremembo zasedena po večini z mlajšimi močmi. V borbi z že znanimi dolgooprogaši: Kovačičem Leonom, Bručanom in Spornom bodo poizkusili svoje sposobnosti novi talenti: Lejka, Osterman, Goršek, Srakar in Grad, od katerih se je slednji letos že lepo afirmiral.

Skok v višino beleži že znana imena: Ilirijane Zupančiča, Dečmana, Pukla in Stegaja ter Primorjane Marka E., Slanina in Zgurja. Na državnem prvenstvu niso utegnili pokazati svojega pravega znanja, ker jih je deževno vreme oviralo v smotnem treningu.

Skok v daljavo beleži s Primorja Putinjo, Raicem M. in Slaparjem ter Ilirijani Outrato in Stepnišnikom dobre all-round atlete, med njimi je specialist le Primorjaš Korče, ki prihaja zopet počasi v formo.

Disciplina troskok beleži letos lep napredek. Putinja, Raic M. in Outrata kažejo viden napredek. Korče se vrača v staro formo, dobil pa je v tovarišu Perparju enakovrednega konkurenta.

Skok ob palici je sigurna domena odličnega desetbojca Zupančiča. Brez dvoma je, da se bodo poleg njega hoteli afirmirati Primorjaš Gašperšič in Putinja ter Ilirijani Dečman in Oroszy. Zlasti Oroszy je že preskočil višino 3.30 m.

Drevi startajo madžarski plavalci v kopalšču Ilirije

Ilirijanski plavalci in plavavice v ostri borbi z odličnim gostom

Razumljivo je, da so lepaki, ki javljajo današnji start plavalcev in waterpolistov budimpeštanskega M. M. E., vzbudili po vsej Ljubljani za nocojšnje tekmovalje kar največje zanimanje, zlasti ker je poklicana prevzeti glavno besedo v jugoslovanskem plavalnem sportu.

V šestih disciplinah plavanja in v water-polu se pomerijo drevi Ilirijani s svojimi odličnimi gosti iz Budimpešte, poleg tega pa startajo še v štirih disciplinah sami med seboj in ker je to prva izbira za sestavo stafet na državnem prvenstvu, ne bodo te točke nič manj zanimivne od onih, v katerih startajo tudi Madžari.

Program in vrstni red tekmovalja, ki se prične ob 21. je: stafeta 5 krat 50 m crawl gospodje, 50 m prosto dame, 100 m prsno gospodje interno, 200 m prsno gospodje, 50 m crawl jun. interno, 200 m hrbtno, 100 m prsno dame interno, 100 m

I. kakaj regata za državno prvenstvo na divji vodi

Jutri se vrši na Savi prva regata z zložljivimi kajaki čolni za prvenstvo Jugoslavije. Start ob 14.30 ali nekaj minut kasneje pod postajo Sava, cilj pa je brod pred postajo Hrastnik. Tekmovalna proga je 18 km dolga in predstavlja tok reke Save skozi savsko sotesko.

Ze navadna veslaška tekmovalja na mirnih, odprtih rekah vzbujajo pri sportni publici vedno in povsod veliko zanimanje. Nekaj prav posebnega pa so tekmovalna na divjih vodah. Poleg splošne tekmovalne rutine mora kajakaš v prvi vrsti odvladati tehniko, ker sicer prehod na tečajnih mestih ne bi bil gladek. Ravno vožnja za prvenstvo skozi zapreke in brzice predstavlja tisti višek zanimivosti, ki ga ne more nuditi nobena druga sportna panoga. Tekmovalna proga je na celih dolžini dostopna javnosti popolnoma brezplačno. Za one, ki žele združiti obisk te prireditve z izletom skozi sotesko, priporočamo uporabo vlakovne zveze ob 7.27 do postaje Sava. Tu lahko prisostvujejo jutranjim pripravam tekmovalcev kajakašev, nato pa nadaljujejo pot po desnem bregu Save po senčni poti odmosti do vasi Renke in dalje mimo zanimljivih čezslovenskih kamere proti Zagorju, do koder je 2 uri počasne hoje. Tu je tudi najlepša prilika za opoldansko počitek in kopanje. Od postaje Zagorje do gradu

Prusnik, kjer je najzanimivejši del proge, pa je le še nekaj minut hoda. Na tem delu Save je sredi reke skajnat otok, s katerega bo mogoče opazovati vse tekmovalce iz neposredne bližine. Na zadnjih treh kilometrih se bo razvila najbolj žilava borba za naslov prvaka.

Za posnetke prireditve same je najugodnejša vlakovna zveza ob 13.55. V Zagorje dosepe ta vlak ob 15.01. Od postaje čez most na desni breg Save do gradu Prusnik je le dobrih 10 minut hoda. Nekako ob istem času bo tod privzeli tudi prvi tekmovalci. Tekmovalna vodita in organizirata kakaj kluba v Ljubljani in Zagrebu. Udeležbo na prireditvi, ki je razpisana mednarodno, so prijavili tudi Avstrijci, ki so znani mojstri divjih vod.

Prijave za polovično vožnjo s člansko legitimacijo SPD sprejema »Putnik« v hotelu Metropol pri kolodvoru do sobote zvečer. Vabimo celokupno našo javnost, da ta dan obišče naše Zasavje in pozdravi pionirje našega najlepšega letnega sporta.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18. naj bodo na igrišču Primorja: Rupel, Marta, Oman, Vida, Slapar, Darinka, Ivica, Ela; jutri dopoldne ob 9: Marta, Ruša, Slapar, Rupel, Oman, Vida, Doberlet, Silva. Opremo treba prnesti s seboj.

Službene objave LNP

(Seja u. o. 14. t. m.)

Prisotni gg.: Rybaf, Kuret, Pevalak, Novak, Buljevič, Drufovka, Dorčec, Šetina, Vospemnik, dr. Köstli, Logar.

Odložijo se v Ljubljani nogometne prireditve v prid olimpijskega fonda ob 16. t. m. na poznejši termin.

Vzame se na znanje dopis SK Zarje, Zg. Kašelj, ob 14. julija 1933, v katerem javlja razpust svoje nogometne sekcije. — Tajnik I.

(Seja p. o. dne 14. 7. 1933.)

Prisotni gg.: Rybaf, Novak, ravnatelj Šetina, Zupanc, Anko.

Na osnovi čl. 10., lit. b v zvezi s čl. 3. splošnega prav. JNS se verificirajo za SK Ilirijo, Ljubljana: Zupančič K. Peter, Trifunović R. Božidar, Brum V. Viktor, Bogme S. Simon; za ASK Primorje, Ljubljana s takojšnjim pravom nastopa igralci: Bertonec J. Josip, Bertonec J. Stanko, Zemljak M. Ivan, Lipovšek I. Ferdo, Makovec I. Rudi, Logar Peter, Repotočnik A. Avgust; za Svobodo, Vič: Habicht Nace, Janežič Tone, Gorenc Ivan, Košmerl, Marjetič Anton, Ustnik Jože. Zabrani se nastop, dokler ne poravnajo svojih obveznosti do prejšnjega svojega kluba igralcem: Brum Viktor, Lipovšek Ferdo, Poljšak Marjan, Eržen Franc, Bunc Rudolf.

Na znanje se vzame pismena prijava mednarodne tekme Grazer SK, Graz: Hermes v Ljubljani 16. t. m., Grazer SK, Graz: ASK Primorje 15. t. m. (nočna), 22. 7. RFC Bukarešta: ASK Primorje (nočna tekma), vse tri v Ljubljani.

Službeno iz LNP. Danes ob 18. seja k. o. v nebotičniku, soba 410.

Ljubljanski plavalni poudsvez. Oporzajamo vse klube, da poteče danes rok prijave za poudsvezno prvenstvo. Upoštevajte se bodo samo one prijave, ki nosijo današnji poštni žig. — Zrebanje se bo vršilo v četrtke 20. t. m. ob 20.30 v posebni sobi restavracije Emona. Za tekmovalje v plavanju, skokih in water-polu ob priliki otvoritve kopalnice v Radovljici so bili na seji uprave LPP določene naslednje plavavice in plavci: Božičeva (Kamnik), Lampretova, Tavčarjeva, Groschlova, Bradčeva, Severjeva ZL, Babinecova, Ozimčeva Mar. in Ravniharjeva ter Kordelič, Zihler, Fritsch, Petrovič, Fux, Svetek R., Lavrenčič, Jannik, Huber, Kramar, Jesih, Cadež, Čuden Dr., Michalek, Vrankar, Dolenc, Linhart in Žirovnik. Vsi navedeni morajo biti najkasneje ob 7. jutraj na glavnem kolodvoru in se javiti vodji odprave g. Kramaršiču. Nadzorstvo damske ekipe je blagovollila prevzeti g. Petrovičeva. — Eventualni izostanek je s tehničnim opravičilom javiti najkasneje do sobote opoldne g. Kramaršiču na kopalšču Ilirije.

Službene objave LHP. Propagandni miting v okvirju olimpijskega dne danes in jutri na igrišču Primorja. Danes je na programu met diska in stafeta 100 krat 100 krat 200 krat 800, jutri dopoldne pa skok v višino z zaletom, tek 100 m in stafeta 4 krat 60 m. Atletinje Atene in Ilirije naj bodo danes ob 18., jutri pa ob 9. na igrišču. Ptuj se dovoljuje gostovanje na Jesenicah proti Gorenjcu 15. in 16. julija. Za tekmo 15. se določa sodnik Volčini, 16. pa Versel (rez. Volčini).

Službene objave LHP. (Seja upravnega odbora dne 12. julija 1933.) Za začasnega člana JHS se sprejme ASK Gorenje, Jesenice. Ker je imenovan klub zadostil vsem predpisom, ga predloži u. o. takojšavemu za sprejem v redno članstvo. Na znanje se vzame ex praesido izdano dovoljenje Iliriji za odigranje prijateljskih tekem z ASK Gorenjem 8. in 9. julija. Ob priliki olimpijskega dne priredi poudsvez propagandni lahko-atletski miting, na katerem morata startati lahkoatletski sekciji Ilirije in Atene. Na programu so te discipline: tek 100 m, skok v višino z zaletom, met diska 1 kg, stafeta 4 krat 60 metr. in 100x100+200+800 m. Vsak klub postavi za vsako disciplino samo tri atletinje, pri štafetah pa samo po eno štafeto. Čas in kraj mitinga se objavi naknadno. Službojoča odbornika pri mitingu sta prof. Jelenčeva in Jurman. Ostalim klubom v provinci se naroča, da prireditvi v nedeljo 16. t. m. za igralke in ostalo članstvo kratko predavanja o olimpijski ideji in pomenu olimpijad v nedeljo 16. t. m. so dovoljene samo take prireditve, katerih čisti dobiček je namenjen olimpijskemu fondu. Za 18. julija je določena tekma za drž. prvenstvo Ilirija: Atene, ki se odigra ob 18.30 na igrišču Ilirije. Ilirija se poziva, da postavi 7 starejših rediteljev, ki se morajo javiti ob 18. slabjujočemu odborniku. Delegat saveza je prof. Jelenčeva. — Popravila se verifikacija igrala Atene Kavčič Bože in Schiffer Tite v toliko, da imata pravico nastopa 20. julija in ne 14. julija.

Zarja (Zg. Kašelj): Primorje. Poročilo o gornji tekmi, ki se je vršila v četrtek zvečer na Iliriji in ki je končala z zmago Zarje 4:2 (2:0), bomo zaradi pomanjkanja prostora objavili v nedeljski številki.

Preložitve nogom. tekem za olimpijski fond. LNP je sklenil, da bo priredil nogometno tekmo v korist olimpijskega fonda ob prvi boljši priliki. Nedelja 16. t. m. ni prikladna z ozirom na veliko število odigranih tekem v tem mesecu. V gornjo vrsto bo izbral termin, ko se bodo mogli zaposliti na nogometni prireditvi igralci Primorja in Ilirije, kar bo dalo prireditvi gotovo večjo privlačnost.

Grazer Sport Klub: Hermes. Hermes se pogaja z Gradčanami za tekmo v nedeljo popoldne na igrišču Hermesa ali kot nočna na Iliriji.

Nogomet v Trbovljah. Po daljšem odmoru nastopijo vsi štirje trboveljski klubi danes in jutri za pokal MO Trbovlje. Prvi par Trbovlje: Amater nastopi danes ob 16., ob 17.30 pa drugi par Doberna: Retje. V nedeljo ob 8.30 oba premagana, ob 10. pa oba v finalu plasirana kluba. Vse tekme se odigrajo na igrišču Trbovlja.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 18. morajo biti na igrišču Ilirije reditelji: Klančnik, Batič, Lovrač, Krišič, Sinkule, Erbenčič, Bančič, Petrič, vrhovni Grzetič. Blagajna ob 18. Gostiša, Sketelj ml., ob 20. Drufovka, Križ. Igralci: Lipovšek, Slamič, Jug II., Baum, Rudi, Pišek II., Slamberger, Pupo, Calcari, Golob, Petelin, Hasi, Havič; morajo biti ob 18. na igrišču Ilirije. Ob 20. pa: Starec, Svetic, Bertonec I., Bertonec II., Zemljak, Sočan, Boncelj, Jug I., Erman, Slapar, Jež, Zemljak.

ASK Primorje (lahkoatletski sekcija). Naslednji atleti morajo biti danes najpozneje ob 16.30 pripravljeni za start in ob-

vezno nastopiti na izbirnem mitingu na našem igrišču: Putinja, Cera Drago in Vlado, Zorja Aleksa, Kovačič Alfonz, Raic Milivoj, Slapar, Korče, Čurda, Zorja Fric, Gaberšek, Marek E., Slamič, Krevs, Goršek, Srakar, Gašperšič, Perović Ivo; v nedeljo 16. t. m. pa najpozneje ob 8.30 jutraj: Cera Dr. in Vl. Slapar, Putinja, Kovačič A., Korče, Perović I., Slamič, Jug, Čurda, Polič, Serše, Marik E., Slanina,

Zgur, Gaberšek, Skušek, Zorja F., Krevs, Zorja A., Srakar, Goršek, Korče, Perpar, Raic M., Putinja, Kovačič Leo, Grad, Srakar, Goršek. Drugi atleti, ki nameravajo nastopiti, naj se javijo trenerju vsakokrat najpozneje pol ure pred tekmovaljem.

ZSK Hermes (table-tenis). Danes ob 18.30 seja sekcijeskega odbora. Vabljeni: Mira, Zerjal, Severkar, Joža, Pik, Dore, Franci.

Gospodarstvo

Gibanje naših cen na drobno

Kakor znano, je oddelek za gospodarske studije pri Narodni banki pričel sestavljati poleg indeksa cen v trgovini na debelo z letošnjim letom tudi indeks cen v trgovini na drobno, ki je za presojo gibanja cen prav tako važen, zlasti ker se cene na drobno le polagoma prilagajajo cenam na debelo, kadar le-te pokažejo večje spremembe. Pred dvema mesecema smo objavili prve indekse štizvilke za cene na drobno, in sicer za januar, februar, marec in april. Sedaj pa je Narodna banka izdala še indekse za maj in junij.

Gibanje našega skupnega indeksa cen na drobno je bilo letos v primeri z lanskim letom naslednja (baza: 1926 = 100):

	1932.	1933.
januar	78.8	75.8
februar	78.2	76.4
marec	79.2	75.9
april	77.3	75.5
maj	76.5	75.4
junij	75.1	74.5

Naš nivo cen na drobno je torej zadnje mesece stalno popuščal. Od najvišjega letošnjega stanja v februarju je popuščal za 1.9 točke. Slično gibanje nam kažejo tudi številke za ustrezajoče mesece prejšnjega leta. Pri tem pa je značilno, da niti v enem mesecu tek. leta naš splošni indeks cen v trgovini na drobno ni bil višji nego lani, temveč se je stalno gibel nižje.

Posebni indeksi kažejo naslednje spremembe. Indeks cen predmetov za prehrano je znašal v juniju 75.3 točke (v marcu 75.9, v lanskem juniju 77). Ta delni indeks cen za prehrano se deli še v indekse za posamezne podskupine. Tu je zanimivo, da indeks cen kolonijalnega blaga navzlic 28.5 odstotni podražitvi deviz, ne kaže nasproti lanskemu juniju nobenega povišanja; lani je znašal 81.6, letos pa 81.8.

Delni indeks cen za oblačila, ki se je v februarju dvignil na 78.1, je v juniju zopet padel na 77.1 (lani v juniju 77.2). Znižanje je zabeležiti v skupini »kurjava in razsvetljavac«, kajti indeks za to skupino, ki je znašal lani v juniju 81.1, je letos v juniju popustil na 75.2.

V splošnem je ugotoviti, da je bil padec cen v trgovini na debelo zadnja leta znatno večji nego padec cen v trgovini na drobno, zlasti še napravnimo primeru z letom 1928, ko je indeks cen na debelo dosegel najvišji stanja, kakor sledi:

	indeks cen na	
	debelo	drobno
popr. 1928	106.2	88.4
junij 1933	66.1	74.5
razlika	— 40.1	— 13.9

Od leta 1928. je naš indeks cen v trgovini na debelo nasadovol za 40 točk, indeks cen na drobno pa le za petih 14 točk. Se manjša pa bi bila medna razlika pri indeksu življenjskih stroškov, če bi imeli na razpolago. V primeri z letom 1926, ki tvori bazo za indekse Narodne banke, so cene na debelo padle za 33.9 %, cene na drobno pa le za 25.5 %.

Gospodarske vesti

= Z mednarodnega letnega trga. Že o priliki obravnave našega izvoza v maju smo imeli priliko ugotoviti, da se je naš izvoz gradbenega lesa letos zboljšal. V prvih petih mesecih smo izvozili 27.642 vagonov gradbenega lesa nasproti 23.753 vagonom v lanskem letu, to je za 16.4 odstotkov več. — Po najnovejših podatkih je oživel letos tudi avstrijski izvoz lesa. V prvih petih mesecih t. l. je znašal vs izvoz lesa iz Avstrije 34.162 vagonov nasproti 30.714 v. v istem razdobju preteklega leta, torej za 11.4 odst. več. — Referenca za uvoz avstrijskega lesa v Francijo bi morala stopiti v veljavo že sredi t. m. Francoska zbornica je preferenčni sporazum že odobrila, v senatu pa so sedaj nastopile težkoče zaradi protesta francoskih producentov lesa. Ni izključeno, da bo šel senat na počitnice preden bo zadeva urejena. V tem primeru bi preferenca mogla stopiti v veljavo šele v jeseni. — Uvoz lesa v Italijo se je letos precej povečal, kar je koristilo tudi našemu izvozu. V prvih štirih mesecih t. l. je Italija uvozila iz Jugoslavije 13.674 vagonov lesa nasproti 9800 vagonov v istem razdobju preteklega leta; vrednost uvoženega jugoslovanskega lesa pa je znašala 29.7 milijonov lir nasproti 27.7 milj. lir v istem času lanskega leta. Italijanski uvoz lesa (okroglega, tesanega in rezanega) iz glavnih uvoznih držav je znašal za razdobje januar — april (v vagonih): vse

	Jugosl.	Avstr.	Rus.	Rum.	dž.
1931.	12.322	14.418	2710	1522	36.014
1932.	9.800	9.740	7145	1205	32.463
1933.	13.674	10.413	6578	1703	37.290

= Za svobodno izvoz pšenice. Zagrebščka zbornica za TOI je v zvezi s predstavniški mitinske Industrije proučila vprašanje izvoza pšenice letošnjega pridelka. Na podlagi te ankete je poslala ministrom za kmetijstvo, finance in trgovino, kakor tudi Zavodu za pospeševanje trgovine to-le: brzojavko: Glede izvoza pšenice stoji zbornica na stališču, da mora biti trgovina s tem blagom popolnoma svobodna. Dosedanje izkušnje so dokazale, da je to stališče edino pravilno in da edino koristi tako kmetovalcu kakor konsumentu. Kruto monopoliziranje ali podraževanje izvoza pšenice bi moglo dovesti le do škodljivih posledic tako za državo, kakor za producenta. Prav tako je treba odkloniti vsako minimalizacijo cen, kjer je izkušnja pokazala, da se cene ne morejo vzdržati, kadar padejo pod paritetno. Zbornica predlaga zato popolno izvozno svobodo in svobodo v notranjem prometu s pšenico. Izvoznaški bodo v tem primeru lahko sami financirali izvoz in bodo lahko tudi minil prevzeli prvo blago, ker glede na zakasnitev žetve

nimajo zalog. Tudi se bodo dale le v tem primeru doseči najvišje cene. Zbornica smatra, da so v teh vprašanjih nagle odločitve nujno potrebne. Podobno stališče so zavzele tudi druge zbornice.

= Cene pšenice se dvigajo, mednarodna konferenca za pšenico pa se je razšla. Kakor znano, so štiri velike izvozne države za pšenico: USA, Kanada, Argentina in Avstralija sklenile v Londonu dogovor, da bodo reducirale posejane površine za 10 do 15 odstotkov. Nato so pritegnile na konferenco še podunavske države, da bi tudi te pristale na dogovor, četudi po milijih pogojih. Kakor sedaj poročajo iz Londona je konferenca s podunavskimi državami ostala brez uspeha in je bila zaključena, ne da bi bilo določeno, kdaj se bo nadaljevala. Menda je na potek konference vplivala tudi okolnost, da bo letošnji pridelek v Zedinjenih državah najslabši v zadnjih 30 letih in da se cene tudi brez restrikcij dvigajo. V Chicagu stane pšenica že okrog 1.04 dolarja za bušel (0.73 zlatega dolarja) nasproti najnižji notaciji od 0.42 dolarja lani v jeseni, tako da znaša tudi v zlatu računano dvig cene od lanske jeseni 31 zlatih centov ali 72% (v pap. dolarjih celo 150%). Tudi v Argentini se je pšenica v zadnjih 3 tednih podražila za 20%.

= Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini: Pri izredno toplem vremenu, ki je nastopilo zadnji teden, razvoj hmeljske rastline neverjetno hitro napreduje. V mnogih nasadih je rastlina že dorasla dovolj opor, razvija obilo stranskih panjkov in semtertja že prehaja v cvet. Stanje nasadov je sicer še vedno precej neenakomerno, vendar se vidno izboljšuje. Nevarnost boleznih in škodljivcev je poenotila in ako bo sedanje ugodno vreme trajalo, bodo pridelki znatno boljši, kakor pa se je še do nedavno pričakovalo. — V hmeljski kupčiji je zanimanje in povpraševanje skoro docela ponehalo in se šele v novi sezoni računa zopet z večjo živahnostjo.

Borze

14. julija.

Na ljubljanski borzi je danes deviza New York še nadalje popustila, toda le v manjši meri. Tudi Berlin notira nekoliko nižje, dočim je bil London čvrstješi. Avstrijski šilingi so se trgovali v privatnem kliringu po 8.85 (v Zagrebu po 8.775, v Beogradu po 8.75).

Na zagrebškem atektnem tržišču je vojna škoda nadalje prilično čvrsta. Danes je bila zaključena po 205. Promet je bil tudi v 6% begluških obveznicah po 33, 33.50 in 34.50 ter v delnicah Trboveljske po 140.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2308.18 — 2350.54, Berlin 1362.91 — 1373.71, Bruselj 798.02 — 801.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 190.53 — 192.13, New York ček 3941.60 — 3969.86, Pariz 223.96 — 225.05, Praga 166.23 170.09, Trst 302.40 — 304.80 (premyta 28.5 %). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.85.

Curih, Pariz 20.24, London 17.26, New York 359.50, Bruselj 72.05, Milan 27.35, Madrid 43.10, Amsterdam 208.50, Berlin 123.20, Dunaj 58.50, Stockholm 89, Oslo 86.75, København 77.10, Praga 15.27, Varšava 57.65, Bukarešta 3.08.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.44, London 30.30, Milan 48.10, New York 629.19, Pariz 35.55, Praga 25.34, Curih 175.40, 100 S v zlatu 128.04 S pap.

Effekt.

Ljubljana, Vojna škoda 201 — 204, 7% investicijsko 43 — 45, 7% Blair 32.50 den., 8% Blair 34 den., 4% agrarne 26.50 den., 6% bgluške 33 — 34.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 202 — 204, za september in december 200 do 205, 7% investicijske 43.50 den., 4% agrarne 26.50 bl., 7% Blair 32.50 — 34, 8% Blair 34 — 35.50, 7% Drž. hipotekarna banka 33.50 — 34.50; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 215 — 218; industrijske vrednote: Sečerana Osijek 145 den., Trbovlje 140 — 150, Isia 15 — 25.

Beograd. Vojna škoda 203, 201.50 zaklj. za oktober 202.50 zaklj., 7% investicijsko 45 — 45.50, 4% agrarne 26.50 — 27.50

Iz življenja in sveta

Hitler — židovskega rodu Senzacionalne trditve avstrijskega lista

Že nekaj časa sem se pojavljale po listih vesti, ki so postavljale v dvom arijsko poreklo najbolj vnetega pobornika za »čisto arijsko raso« in najhujšega neprijatelja židovstva, nemškega državnega kancelarja Hitlerja.

Pred nedavnimi smo poročali, da je neki poljski žid, po imenu Hitler, vložil prošnjo, naj mu spremeni to priimek, češ da ga zaradi njega zasmejuje njegovi soplemenjaki. Potem so listi ugotavljali, da je ime Hitler precej pogosto za pripadnike židovskega plemena ne samo na Poljskem, temveč tudi drugod.

Nemški listi so takšne vesti preprosto ignorirali — kaj so hoteli drugega? A sedaj bodo morali vendarle povedati kakšno, kajti ljudje, ki jim je na tem, da postavijo vso čisto rasistično in antisemitsko tendenco nemškega narodno-socialističnega gibanja na tisto smešno podlago, ki jo že davno zaslužijo, so rili v to zadevo dalje in so svetu postregli pravkar s senzacionalno, kakršne svet še ni doživel. Vodja nemških antisemitskih stremeljenj, »Führer« Hitler je ... žid!

To zadnjo senzacionalno je spravilo na dan glasilo avstrijskih heimwehrovcev »Oester-

reichisches Abendblatt«, ki je prijelo stvar od prave strani. Poslalo je svojega posebnega poročevalca v Hitlerjev rojstni kraj Braunau, da pogleda v tamošnje matrice, in pa z istim namenom v Polno na Moravskem, kjer živijo številni člani židovske verske občine, ki nosijo ime Hitler.

Rezultat tega vpogleda v knjige je bil za nemškega kancelarja porazen. Pred vsem so ugotovili, da prebivalec Hitlerji v Polni že najmanj 200 let, a od tu se je ena veja preselila v Braunau. Oče nemškega kancelarja se je poročil v tretjem zakoncu z neko Klaro Pölzlovo, ki ji je še mati pred poroko kot pravoverna židinja nosila ime Hitler. Klara Pölzlova je mati Adolfa Hitlerja. Njegov oče se prvotno ni imenoval Hitler, temveč Schückelgruber, k spremembi imena pa ga je napotila teta njegove žene Klare, ki ji ni bilo všeč, da bi ime Hitler v Braunau izumrlo.

Iz vsega tega sledi torej nedvomno, da je nemški kancelar po svoji materi žid ali vsaj na pol žid — kar je v njegovem položaju isto tako neprijetno. Še za štiri pokolenja čiste arijske krvi ni v njem, kakor zahteva od oseb, ki hočejo imeti kakšno državno službo v Nemčiji...

Odlikovanje francoskega vzgojitelja

Francoski prosvetni minister de Monzie in prof. Fernand Brunot s francoskega instituta, ki mu je bil o priliki razdelitve nagrad ob koncu semestra na francoskih univerzah podeljen trak častne legije

Koliko političnih jetnikov je v Nemčiji

K temu vprašanju, ki je zbudilo, kakor znano, že dni neke hude debate med svetovnim časopisjem in nemško vlado, poročata tudi predsedstvo nemške socialistične emigracije v Pragi, da je neresnica, da je samo 18.000 političnih jetnikov, kakor jih navaja pruski tiskovni urad.

Zapori in kaznilnice so v Nemčiji prenapolnjene, in sicer tako, da ne najdejo politični jetniki niti poštene prilike za spanje. Zaprti so tudi v mnogih vojašnicah narodno-socialističnih napadalnih oddelkov. Največ političnih jetnikov pa je v kakšnih 40 koncentracijskih taboriščih. Samo v treh kaznilnicah in dveh policijskih zaporih v Berlinu je bilo v začetku tega meseca 5000 oseb zaprtih zaradi svojega političnega prepričanja.

Iz takšnih števil pa sledi, da mora biti na Pruskem več nego 12.000 tek nesrečnikov, ki jih navaja pruski tiskovni urad. A čeprav bi to število za Prusijo soglašalo z resnico, je nemogoče, da bi jih bilo v vsej Nemčiji samo 18.000. Saj se je saški notranji minister Frick še pred nekoliko dnevi široko ustil, da je dal na Saškem zapreti dvakrat toliko oseb kakor v dobi večji Pruski. Tedaj bi bilo političnih jetnikov samo na Saškem 24.000. Po cenitvi omenjenega predsedstva je v vsej Nemčiji zaradi svojega političnega prepričanja zaprtih najmanj 53.000 oseb.

Stari izreki v moderni obleki

Kjer se prepirata dva, tretji plačuje. Menice imajo kratke noge. Na začetku vsega je konferenca. Vse, kar je zlato, se ne svetli. Eksekutor ne pride nikoli sam. V vinu je davek. Sladko je za domovino dobavljati. Vsa naj meče bombe pred svojimi vrati.

Zadnja pot nemške križarke

Nemško križarko »Von der Tann«, ki se je potopila v Scapa Flowu, so zdaj dvignili in jo bodo baje prodali kot staro železo

James Oliver Carwood:

Hči divjine

Roman

Spet jo je pogledal. Njene oči niso bile več tako neustrašne. Globoka zmedenost je bila v njih.

»Ali je kupoval Taro ali mene?« je ponovila.

»Zakaj mislite, da bi bil utegnil kupovati vas?« je vprašal David.

»Ali se je kaj — zgodilo?«

Vnovič ji je planil rdeč val v obraz, in pod vejicami ji je zažarelo kakor dve ognjeni zvezdi.

»Pred štirinajstimi dnevi me je ta rdečelasa zver zalotila v temi in me — poljubila!« je zasigala in skočila pokoncu. »Zavpila bi bila, pa je bilo v hiši, in Tara ne bi bil mogel do mene. Praskala sem ga in se branila, a Brockaw mi je upognil glavo nazaj, da me je kar bolelo. Tisti dan, ko je dal stricu zlato, je spet poizkusil, pa sem ga udarila s palico in ušla. Oh, kako ga sovražim! In on to ve. Stric me je preklinjal, ker sem ga udarila. In zaradi tega sem pobegnila —«

»Razumem,« je rekel David, ki je takisto vstal in se ji zaupljivo nasmehnil, med tem ko mu je kri v žilah vrela kakor lava. »Ali zdaj verjameš vse tisto, kar sem vam pravil zastran slike? Kako mi je neprestano nekaj govorila in me priganjala, naj se podvizam? Hotela je, da bi vas našel še za časa, ali ne? To bo presenečenje za Brockawa, dekletce — in pa za vašega strica!« Zasmehal se je, čeprav mu je bilo, kakor da bi ga kuhala vročica. Zlata sta, Marge — vi in vaš medved!«

Ves čas, odkar se je bila Marge odtrgala od zveri in stopila

k njemu, še ni bil pomislil na medveda. Ko se je zdaj ozrl v njegovo stran, je osupel vzkliznil.

Bari in grizli sta že nekaj minut ogledovala drug drugega. Za Barijo je bil to najbolj nezasišani dogodek v njegovem življenju; plosko ležeč med dvema skalama, je zaman ugibal, zakaj gospodar niti ne zbeži niti ne strelja. Pripravljal se je, da bi skočil, kakor hitro bi David pokazal, da misli na boji, in se zakadil naravnost v grdo pošast, ali pa zbežal, kolikor bi ga le nesle noge. Trepetaje od neodločnosti je čakal Davidovega znamenja, kaj mu je storiti. In Tara se je bil pravkar začel počasi pomikati proti psu! Velikanska glava mu je visela nizko k tlom in se strahotno zibala sem ter tja; njegove mogočne čeljusti so bile odprte, in bolj ko se je bližal Bariji, manjši je bil videti pes med svojima skalama. Ob Davidovem nenadnem vzkriku se je dekle ozrlo, in David se je začudil, ko je začul njen zvonki, sladki smeh. A pogled na psa in na medveda je bil bogme smešen — vsaj za tistega, kdor je bil zmožen videti njegovo smešno stran!

»Tara mu ne bo storil ničesar,« je hitro dejala, ko je opazila Davidovo skrb. »Rad ima pse. Samo igrati se hoče z — kako mu je ime?«

»Bari. Meni pa David.«

»Bari — David. Poglejte!«

Kakor ptička je zletela k velikemu grizliju, zakopala prste v Tarov gosti koži in se nasmehnila Davidu preko rame. Svetli lasje so jo obdajali kakor oblak, iskro se v prečudnih rdečih in zlatih odsevih.

»Stopite semkaj,« je rekla in iztegnila roko proti Davidu. »Rada bi pokazala Tari, da ste najin prijatelj. Saj veste, kako sem ga navadila,« je dejala in tisto temno tlenje se je vrnilo v njene oči; »zato mu hočem povedati, da vam ne sme storiti zalega.«

Čudni poklici

Kako si služijo ljudje denar z neumnostjo soljudi

Menda ni telečnega uda, ki bi ga človek v potrebi ne uporabljal kot sredstvo za zaslužek in življenje.

Roke in noge so v tem oziru že preveč vsakdanje, možganskega dela ne cenijo preveč niti v naših časih. Bolje zaslužijo ljudje kakor tisti, ki igra na harmoniko in slika s prst svojih nog, ali kakor tisti, ki so nastavljeni v veletrgovinah vina, čaja, kave in drugih pijač kot »preizkuševalci okusa«.

Ameriška revijka zvezdnica Margret Lee si služi denar dobesedno z ustnicami: njena naloga obstoji v tem, da hodi med parketnimi vrstami in poljubi vsakega stotega možkega obiskovalca na čelo.

Pred vojno je zaslužila v Londonu neka Behrendtova 15 funtov šterlingov samo s tem, da je preizkušala duh parfemov, ki so bili namenjena za angleško kraljico. Nos te preizkuševalke je bil izredno razvit za takšne stvari.

Filmski igralec August Tolaire ima dober angažma v Hollywoodu samo zato, ker ima čudovito belo brado, ki si jo vsak dan skuplje v mleku in nato — izlika. Če bi prišel nekega dne brez te brade v atelje, bi izgubil svojo službo za večno.

Mister Nichols ima v Hollywoodu isto tako dobro službo pri filmu, ker je nedo-

sgljiv posnemovalac najrazličnejših šumov in zvokov. Od mičkanja mačk do ropotanja tovornih avtov in peketanja strojnica zna mož posnemati vse.

Mister Nelson Rog je imel spet takšen smeh, da se mu ni mogel nihče upirati. Gledališki ravnatelj, ki niso zaupali kakšni novo uprizorjeni komediji, so ga zato radi najemali, da se je zasmehal od časa do časa med predstavo na ves glas. Vse občinstvo je moralo, hočeš nočeš, za njim in tako je rešil marsikatero novo delo poraza. Pred nedavnim je Roy umrl kot imovit rentnik.

Najčudovitejši poklic na svetu je imel menda mister Thodore Robert iz New Yorka. Pred letom dni ga je angažirala univerzitetna klinika v Chicagu za mesečno plačo kakšnih 20.000 Din samo zato, ker je imel med mnogimi konkurenti najtrdovratnejše bolečine v glavi ter je bil najpriljubnejši »poskusni kunc« za raziskovanje migrene. Mož pa je, žal, pol leta pozneje ozdravel od svojega glavobola in je izgubil s tem dobri zaslužek.

Navzlic vsem tem primeram pa imajo najbolj prav menda tisti ljudje, ki pravijo, da so najuspešnejši organi v boju za obstanek — trdi komolci.

Bolni Maupassant

Maupassantova blaznost je prodrla na dan po njegovem prvem, ponesrečenem samomorilnem poskusu l. 1892. A že prej se je zgodilo, da so se kazali znaki duševnega obolenja, ki so jih pripisovali veččinoma njegovemu razburjivemu značaju ali njegovim umetniškim kapricam.

Danes vemo, da Maupassant s temi bizarnimi izpadni ni strašil le svojih prijateljev, temveč veliko bolj še samega sebe. Vsa domislek, ki ni soglašal z normo, se mu je videl kakor napoved njegovega konca.

Mnogo let pred svojo smrtjo, ko je veljal še za popolnoma zdravega, dasi malo čudnega človeka, je prebival Maupassant v aveniji de Courcelles v prvem nadstropju večnadstropne hiše. Nekega dne je prišla v to hišo vikomtesa Raynal, da bi obiskala baronico Reuvelsovo v četrtem nadstropju. Stopila je v dvigalo, ki se je mahoma ustavilo med visokim pritličjem in prvim nadstropjem. Pozvonila je, trkala — nihče ji ni odgovoril. Polagoma ji je šel strah v kosti in je začela klicati na pomoč.

Odpila so se neka vrata, velik zagorel mož je stopil v svinlenem spalnem plašču na hodnik. Vikomtesa je menila, da je rešena in je zaklicala neznancu, da se je dvigalo ustavilo. Prošla ga je, naj bi to javil hišniku. Na njeno veliko presenečenje pa se ni neznancu prav nič mudilo. Počasi je prišel k dvigalu in gledal skozi mrežo vikontese, ki mu je zaklicala, naj se za božjo voljo požuri. Prišel je čisto blizu in jo gledal kakor žival v kletki. »Požurite se vendar,« je vzkliznila vikomtesa, »saj vidite, v kakšnem strašnem položaju sem tu...«

»Zakaj v strašnem?« je dejal neznanec. »Veste, da vas prav za prav zavdam?«

Raynalova se je v grozi nekaj odmaknila, kajti skozi glavo ji je šnilo, da ima pred seboj blazneža. On pa je nadaljeval: »Često sem si želel biti v vašem položaju. Ostavili ste zemljo, nič vas ne veže več s tistim, kar vam na njej tolikokrat muči, in vendar niste prispeli do oblakov, v katerih bi morda pozabili na vse človeško čustvovanje. Rad bi vam pomagal, maadam — toda v svojo korist; ostanite tam, kjer ste...«

Poklonil se je in vrnil v svoje stanovanje.

Nekoliko minut pozneje je prispel hišnik in osvobodil vikonteso. Ko je prišla k svojimi prijateljci, je bilo njeno prvo vprašanje:

»Povej, kdo je tisti strašni človek. Ki stanuje v prvem nadstropju? Tisti velik, s širokimi pleči, s temnimi brki...«

»V prvem nadstropju? To je vendar Maupassant...«

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinčno odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lov za bacilom influence

Bilo je že lepo število raziskovalcev, ki so trdili, da so odkrili bacil influence, kar se je potem izkazalo za zmoto.

Trem londonskim zdravnikom pa je to po vsej priliki zares uspelo, kajti izolirali so bacil, ki je z injekcijo v poskusne živali takoj povzročil vse tipične znake te bolezni. Ta bacil ni identičen s povzročiteljem običajnega nahoda, ki ga bo treba še najti.

Ta čas se v Londonu trudijo, da bi izdelali serum proti influenci, kar bo nemara uspelo, če imajo njenega pravega povzročitelja v rokah.

Večerna obleka elegantne Parižanke

Obleka iz belega luknjičastega organdija, z lopatastimi rokavi in rokavicami iz belega tafeta

London za snaženje

Londonska občina izda vsako leto okroglo vso to 1 milijona funtov za čiščenje cest. To delo opravlja 8500 mož, a 3 mož ima vse leto dovolj dela, da pazijo na snago javnih spomenikov.

Strup ali zdravilo?

Vinski odsek londonske gospodarske konference se je bavil te dni na dolgo in široko z vprašanjem, dati je vino strup ali zdravilo.

V debato je med drugim posegel indski delegat, ki je branil stališče protialkoholikov. Portugalski delegat je njegove razloge ostro zavrnil, češ, da vino ni samo živilo, temveč vsebuje tudi zdravilne snovi.

Neki Francoz je k temu pripomnil, da popijejo v malih portugalskih naselbinah v Indiji več vina nego vsa ostala Indija skupaj, pa se vendarle počutijo po zdravju izvrstno.

Neki statistik je poročal, da so Angleži med 37 narodov, ki pijejo vino, na 28. mestu. Na prvem mestu so Francozi, ki popijejo letno povprečno vsak 146 l vina.

KARIKATURA

Iz ameriškega detektivskega filma: »Jaz sem vendar ubežnik!« (»L' Ouevre«)

ANEKDOTA

Profesor stopa razburjeno po čakalnici v porodnišnici. Njegova žena pričakuje otroka. Hipoma plane v čakalnico neka strežnica z veselo vestjo: »Gospod profesor, otrok je že tu!« — »Izvrstno, prosim, sporočite to tudi moji ženi!«

VSAK DAN ENA

»Kdo pa je prav za prav ta lepi spol?« »Ampak, gospa Jera, to smo vendar mi!« (»Rire«)

52

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Stavogradnja oddaja«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obte in Les« ter pod rubrikama »Trgovski potnik in »Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzke, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzke ali službe, plača se

Za odgovor 3 Din v znakah

Mali oglasi

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostalo pa jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (1)

Zastopnike išče

posojilnica za zakupovanje posojil. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dekleta

v letno domstvo meščen. eko ali celo domstvo. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Mlado služkinjo

za pomoč pri gospod. delu. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Akviziterja

mladega in poslušnega — ki se razpisuje za dobo izdajanje posrednika. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Brivskega

izpomagača za vsako soboto sveto. »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Mladega hlapca

knjižnega stana, sprejem. v trgovino na delu. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Družabnika (co)

za skupno gospod. delo. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Vrtnarja

mladega, sprejem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21064-1

Natakarice

za večerje sprejem. takoj. »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Vajeni ke

učencev za trgovsko mesarstvo. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Potniki

Kdor išče mesto pot. nika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (5)

Poverjenike

in zastopnike sprejme »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (2)

Uradnik

knjižarstva in večerje. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Prodaj

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (6)

Otroški vozički in

gajbe. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trg. opremo

za specializ. delo. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda Kozamurnika

16.

Imel je obilo sreče, kakor vselej, kadar je šel na ribolov. Kmalu je bil ves čoln poln malih in velikih rib, in gospod Kozamurnik si je ob misli na slastno večerjo že veselo mel roke. Više in više so se kropile ribe...

Voziček za dvojčke

napredaj na Poljansko cesti št. 341. 21063-6

Samo par dni še

razpisovanje globoko pod letno čono krasne letenice in avtomobila. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Samotno opeko

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dva parna kotla

160 X 100, z 42 čer. centralno tehnično za kg 3000, več izdelkov in same parne črte naprave. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Auto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Osební avto

dam za prvorazred. rean. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Rezervne dele

za vsake avtomobile. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Avtomobile

in motocikle avtomobil. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Kolesa

za besedo. Oglasi socialnega značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (11)

Kolo

dobro obdržano, znamke »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (7)

Stoječi parni kotli

od 50-100 litrov vsebnosti, za vsake avtomobile. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Stružnico za železo

in razne opreme. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Poceni posojila

po 500 Din do 500.000 Din, za vsake avtomobile. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Državna uradnica

posojila 4000 Din posojila. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

»Drava«

zavarovalnica v Mariboru zavaruje osebe do 80. leta, do 50.000. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Enosob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

2 družin. stanovanj

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Lepo stavbno parcelo

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Parcela

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Posestvo

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Pisarniške prostore

oddaja nasproti glavne pošte. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Napredaj trgovina

z deskami in drvmi posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Lokal

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (38)

Med

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Bukove cepance

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Hrastove doge

posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Stanovanja

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (21-4)

Dvosob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Enosob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

2 družin. stanovanj

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

3 družin. stanovanj

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Lepo stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Trisob. stanovanje

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Soboda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (38)

Opremljeno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Veliko prazno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Sobe oddaja

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Sostanovalec

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Opremljeno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Opremljeno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Gospodično

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Lepo sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Prazno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Lepo sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Opremljeno sobo

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Kolesar 50

z najmodernejšim komfortom, v novi zgradbi v av. din. meša oddaja v 1. avgust. Posrednik: »Kreditna z. družba«, Ljubljana, pr. 307. Znamki za odgovor: 201-1

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (24)

Da očarate

moškega, ki ga
želi Vaše
srce -

poskusite

**„LJUBEZENSKI
PUDER“**

Uporabite
to novo vrsto pudra in
pazite, kako se razlikuje
od navadnega pudra.

Kdo more razjasniti skrivnostno magijo tega pudra? Kakšna je silno učinkovita in presenetljiva skrivnost »Ljubezenskega pudra« ki daje koži redek magnetičen čar z opojnim učinkom na čustva moških? Od trenutka, ko ste uporabili »Ljubezenski puder«, postane že Vaša polt mladostno sveža in divna brez sledu kakega svetlikanja. Puder Tokalon se obdrži celo na mastni koži štirikrat tako dolgo, kakor navadni

pudri. Ostane tudi vkljub potanju ter na odpade niti v vetru in dežju. Razširjene lojnice zožuje. Karkoli delate, vedno ste lahko prepričani, da je puder Tokalon edini, ki napravi Vašo polt podnevi in zvečer prirodno lepo brez sijaja in nežno kakor puh, kar se ne da doseči s nobenim navadnim pudrom. Enostavni poizkus s tem nenavadnim »Ljubezenskim pudrom« Tokalon Vam bo omogočil, očarati moškega, ki si ga je zaželelo Vaše srce.

ZAHVALA

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob smrti našega preljubega soproga, očeta, brata, strica, deda, svaka in tasta, gospoda

IVANA KMETA
posestnika

se vsem najpriskrbeje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem darovalcem cvetja in vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega dragega pokojnika spremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 14. julija 1933.

8364

Žalujoči ostali.

KDOR ŽELI

zidati lastno hišo, poravnati svoje dolgove, prevzeti posestvo, izplačati doto svojim dedičem, daje posojila pod najugodnejšimi pogoji in na dolgoletna odplačevanja. 7483

„KREDIT“

gospodarska zadruga, r. z. z o. z., CELJE, Aškerčeva ulica 3 (poleg hotela »Pošte«).

1. AVGUSTA ODDAMO

v sredini mesta

stanovanje

dveh sob, predsobe, kuhinje in drugih pritliklin. Ponudbe na ogledni odd. »Jutra« pod »IV. nadstropje«. 8213

SLABIM!

Krepiti svoje živce, jedite organizem in tudi V. postanejo zopet močni, energični in za delo sposobni. Sejemski človek živi v polski ekstremske živne napetosti: depresija, nespanje, predčasna ohromelost, preutrujenost, fizična in živčna, eto, na čem mnogi tpe. Med tem je znanstveno ugotovljeno, da regu lina ekstrakt iz življenjske mase zdrave in močne živali (»Kaleffid«), vsedi v organizem, sekretarno delovanje vseh žlez, krepí vse organizem in uravnovešuje živčni sistem tako, da postane človek ponovno močen, aktiven v življenju in sposoben za delo in borbo za svoj obstanek.

VSEM ONIM, ki se zanimajo za zdravljenje z »Kaleffidom«, pošljemo brezplačno detaljne literaturo, zahtevajte: Beograd, Njegoševa 5, Miroslav Marković. »Kaleffid« se prodaja v lekarnah in drogerijah. 8299

Odobreno od ministrstva zdr. S. br. 10537/1933 L.

Naloga URAN KREME je, da polepšava lice in kožo, ter obvaruje lepoto, — toda podpisana dama trdi vsakemu, da ji je URAN KREMA naredila čudež pri hudo razpokani in vneti koži:

Neoprezno sem se solnčila v Jelsi (otok Hvar), da mi je koža lica, rok in vratu postala kot ena sama rana. Poskusila sem razne kreme, olja, nič ni pomagalo. Šlučajno mi je dala lastnica hotela »Jadran« URAN KREMO, s katero sem se dvakrat močno namazala. Čudoviti kremi se ne morem dosti zahvaliti, ter jo vsakomur s tem najtopleje priporočam.

Ema vdova Mindszenhy, Zagreb, Medu-liceva 23-L. 8312

PLANINSKI DEKLIŠKI POČITNIŠKI DOM

Reichenau a. d. Rax (Semmering) sport, (tenis, plavanje), dopomočni pouk v jezikih, cene časa primerne. Pojasnila: Villenpensionat B. Freylers Nfg. A. Metzger, Wien XIII. (Alt Hietzing), Maxingstrasse 6. Telef. R 35-2-75. 211

TRGOVCI SO NAM VZGLED

Kako se da brez škode za napredek štediti. Reklama na stenskih in drugih tiskovinah izginja, ker nima stika z občinstvom. »Jutrovi« oglasi pa so od čitateljev naročeni in kupljeni in so zato stalna in najboljša vez med trgovcem in odjemalcem.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega soproga, oziroma očeta, strica in starega očeta, gospoda

Martina Runovca
učitelja v pokoju

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov sočutja, da nam ni mogoče se vsakomur posebej primerno zahvaliti. Zato se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo pred vsem preč. g. domačemu župniku g. prof. Somreku za dušno tolažilo, preč. duhovščini za vodstvo mrtvaškega spreveda, požarni brambi, tov. učiteljem in učiteljicam, ki so prihiteli od blizu in daleč, zastopnikom oblasti, tukajšnjemu dijaštvu, vsem darovalcem vencev in cvetja, sploh vsem, ki so nas tolažili v teh bridkih urah, spremljali rajnika na poslednji poti ali nam kakorkoli lajšali bolest slovesa.

Vsem ponovna iskrena hvala!

Slovenjgradec, dne 13. julija 1933.

8310

Žalujoči ostali.

Naša dobra zlata majka

IVANA POGAČAR roj. DOLENC

je danes po 77. letih dela in trpljenja prestopila prag večnosti. Bodi mir in pokoj njeni duši!

K večnemu počitku jo spremimo v nedeljo, dne 16. t. m. ob 17. uri od mrtvašnice splošne bolnice.

Ljubljana, 14. julija 1933.

Rodbini Pogačar-Gorec.

Vsem našim poslovnim prijateljem javljamo žalostno vest, da je naš za-
služni

inž. Jože Mihevc

ravnatelj strugarne v Drvarju

10. t. m. nenadno preminil.

Zemski ostanki pokojnikovi so bili prepeljani v Ljubljano, kjer bodo pokopani.

Častno in požrtvovalno delo nam bo ohranilo pokojnika v trajnem spominu.

Sarajevo, 12. julija 1933.

**Šumsko-industrijsko preduzeće
DOBRLJIN — DRVAR A. D.**

8312

Tužnim srcem javljamo vsem našim prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš tovariš in predstojnik

inž. Jože Mihevc

ravnatelj strugarne »Šipad« v Drvarju

10. t. m. nenadno preminil.

Truplo pokojnikovo je bilo prepe-
ljano v Ljubljano, kjer bo pokopano.

Slava mu! Mir njegovemu pepelu!

Drvar (Vrbaska banovina), 12. julija 1933.

Uradništvo in nameščenci

**Šumsko-industrijskog preduzeća
DOBRLJIN — DRVAR A. D.**

8312